

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Акциона истраживања
Наставник: др <u>Татјана К. Марковић</u>, маг. Миљковић Д. Милан
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета Увођење студената у специфичне карактеристике, принципе и процедуру акционог истраживања на теоријском и практичном плану. Упознавање студената са улогом и значајем акционог истраживања у области предшколске васпитно-образовне праксе. Развијање критичке рефлексije будућих васпитача.
Исход предмета Овладаност знањима и почетним корацима израде акционог истраживања у предшколској установи. Студенти ће критички приступати сопственој васпитно-образовној пракси, планирати акције промене, анализирати и уочавати слабости и предузимати кораке за њихово превазилажење. Развијеност рефлексивних и креативних способности будућих васпитача - акционих истраживача.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, одређење, дефинисање акционог истраживања. Настанак, порекло и утицаји. Карактеристике акционог истраживања. Процес и фазе акционог истраживања. Методе планирања промена у васпитно-образовној пракси. Поступци и инструменти за прикупљање података. Акционо истраживање - јединство педагошке теорије и праксе. Значај акционих истраживања за педагошку теорију и праксу. Пракса као предмет акционог истраживања. Однос акционих истраживања и образовне технологије. Улога акционог истраживања у области предшколске васпитно-образовне праксе. Акционо истраживање као метод усавршавања рефлексивних и креативних способности васпитача. Основни проблеми у припреми васпитача за извођење акционих истраживања. Примена акционих истраживања у развијању предшколског курикулума. Трансформација предшколских установа у истраживачке заједнице које уче. Васпитач као акциони истраживач и рефлексивни практичар. <i>Практична настава</i> Истраживања у предшколским установама по датим задацима и смерницама за њихов решавање.
Литература Обавезна: Krnjaja, Z., (2016). Akciono istraživanje: Promena kroz socijalnu akciju i emancipaciju, u <i>Gde stanuje kvalitet, knjiga 3, Razvijanje prakse dečjeg vrtica</i> , Scanner studio, Beograd, str. 96-129. Миљак. А.(2007). Теоријски оквир суконструкције курикулума, У: Превишић (ур.), <i>Курикулум, Теорије, методологија, садржај структура</i> . Загреб, Завод за педагогију, Школска књига, 177-215. Пешић, М. (2004). Акционо истраживање и критичка теорија васпитања, у <i>Педагогија у акцији</i> . Београд:Институт за педагогију и андрагогију, стр. 19-30. Пешић, М. (2004). Истраживање практичара, у <i>Педагогија у акцији</i> . Београд: Институт за педагогију и андрагогију, стр. 58-74. Пешић, М. (2004). Приказ једног акционог истраживања, у <i>Педагогија у акцији</i> . Београд: Институт за педагогију и андрагогију, стр. 113-165. Stamatović, J i Zlatić, L. (2019). Akciono istraživanje i predškolska vaspitna praksa. U: S. Čotar Konrad, B. Borota, S. Rutar. K.Drljić i G. Jelovčan. <i>Vzgoja in izobraževanje predškolskih otrok prvega starosnega obdobja</i> . Kopar: Založba Univerze na Primorskem, str. 45-54. Halimi, A.(2003). Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima. Zagreb:NAKLADA SLAP“, стр. 271-286.; 317-338, Додатна: Pavlović Breneselović, D. (2015). Gde stanuje kvalitet, knjiga 2 : Istraživanje sa decom prakse dečjeg vrtića. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju.

Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju. Zagreb: „NAKLADA SLAP“.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Предмет се реализује путем предавања, планирања и извођења почетних корака акционог истраживања на терену, презентација, анализа и дискусија, самосталних истраживачких радова студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Дечје говорно стваралаштво
Наставник: др Јелена П. Вељковић Мекић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студената да користе различите облике и технике говорног изражавања као основу за развој дечјег говорног стваралаштва. Циљ предмета је развијање способности доживљавања лепоте поетске речи и оспособљавање студената за изражајни говор. Оспособљавање студената да негују и подстичу дечје говорно стваралаштво и да успешно организују говорно-стваралачке радионице у раду са децом.
Исход предмета Уз реализацију разноврсних невербалних и вербалних игара, студент ће заговорати спонтани и ситуациони говор деце, богатиће њихов речник и развијати комуникативне способности. Студент ће бити у могућности да одабере, анализира и интерпретира књижевни текст у активностима са децом. Студент ће постати свеснији експресивних аспеката говорења те ће у свом раду са децом стварати подстицајне и говорне радионице које подстичу и развијају дечју машту, мишљење, правилан и изнијансиран говор.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Циљеви говорног стваралачког изражавања. Говорне радионице. Језичке игре и језичко стваралаштво. Невербално изражавање као говор и игра. Фонолошке игре. Лексичке игре. Синтаксичке игре. Први стихови код деце. Игре римовања. Басна, прича, бајка. Дете као реципијент књијсвног текста. <i>Практична настава:</i> Невербалне игре. Игре гласовима. Лексичке стваралачке игре, игре грађења нових речи, лепе речи, ружне речи, смешне речи итд. Вежбе у којима се организују различити облици стваралачког причања деце: саставимо реченицу, довршимо причу, измислимо причу,

променимо функције ликова из познате приче или заплет, мењамо крај бајке, стварамо песму, бесмислену причу и сл. Драмске вежбе и игре као подстрек за деचे говорно стваралаштво.

Литература

Обавезна:

Каменов, Е. (2010). *Мудрост чула IV: Дече говорно стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Наумовић, М. (2000). *Методика развоја говора деце предшколског узраста*, Пирот: Виша школа за образовање васпитача, 48-157.

Додатна:

Виготски, Л. (2005). *Деча машта и стваралаштво*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Група аутора. (1997). *Корак по корак 2*. Београд: Креативни центар, 269-302.

Дотлић, Љ. и Каменов, Е. (1996). *Књижевност у дежем вртићу*. Нови Сад: Змајеве дече игре.

Дуран, М, Плут, Д, Митровић, М, (1988). *Симболичка игра и стваралаштво*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Ивановић, Р. (1997). *Говорне радионице*. Београд: Алтера.

Марјановић, А. (1990). *Дече језичке игре*. Београд: Завод за издавање уџбеника.

Чуковски, К. (1986). *Од друге до пете*. Београд: Завод за уџбенике.

Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: предавања, вежбе, дискусија, консултације, самостално истраживање, радионице.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	10		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Деце у медијском простору
Наставник: др Драгана О. Драгутиновић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студената за овладавање правилима, структурама, и естетиком савремених медија. Развијање креативних способности студената за рад са децом, да праћењем потреба савременог детињства проналазе иновативна решења и поступке за стваралачко изражавање и стваралачке игре у подручју мултимедија. Оспособљавање студената за активно учествовање у стварању нових облика мултимедијског представљања образовних и васпитних садржаја употребом нових дигиталних алата.
Исход предмета Студенти ће развити културу гледања, слушања и говора у јавном простору; усвојиће естетику медијског апарата; стећи ће аналитичко, теоријско и практично разумевање визуелних садржаја, изградити ставове и способност за њихово вредновање и примену у креирању визуелних порука. Прихватањем иновативних метода и садржаја развиће стваралачке димензије своје професионалне улоге и способност за самостално истраживање креативне употребе медија и реализацију нових медијских садржаја за децу и са децом у сарадничким пројектима са родитељима и широм заједницом.
Садржај предмета

Теоријска настава

Вишеструке димензије стварности, фантазија и реалност. Комуникација као пренос и ритуал. Чаробни прозор. Самагa obscura. Laterna magica-увод у стварање виртуелних слика. Уметничко дело у веку техничке репродукције. Фотографија и ликовна уметност. Покретне слике. Филм и сликарство. Посебности телевизијског изражавања. Документарност. Савремени театар као вишемедијски спектакл. Театар покрета, пантомима. Перформанс и хепенинг у простору вртића. Церемоније и церемонијалност у различитим културама. Видео уметност. Естетика виртуелног ликовног простора. Уметност високе културе и народна уметност. Популарна уметност. Дигитални свет – машта – креативност. Дете као потрошач виртуелне стварности. Анимација. Дигитална сликовница. Слика детета у подручју нових медија. Едукативна, емоционална, естетска и етичка димензија масовних медија. Друштвене мреже. Дете-редитељ.

Практична настава

Реализација проблемских задатака у подручју мултимедија. Самостално истраживање и критичко посматрање медијских садржаја. Фотографија у раду са децом. Манипулације фотографском сликом (фото-колаж, фото-монтажа). Ефекат уласка у слику/уметничко дело помоћу мобилних апликација. Израда оптичких играчака. Израда стоп-анимације употребом различитих техника (глинена, луткарска, cutout, објектна/предметна анимација, пиксилација, комбинација различитих техника). Симулација телевизијског програма. Кадар у филму. Употреба једноставних софтвера за уређивање слике и звука. Израда оригиналне дигиталне/електронске сликовнице/мултимедијалне књиге за децу. Рачунарске игре као инспирација за игре у реалном простору. Видео записи. Креативна документација у простору вртића.

Литература

Обавезна:

Todorović, A. L. (2009). *Umetnost i tehnologije komunikacija*. Beograd: Clio.

Lemiš, D. (2008). *Deca i televizija*. Beograd: Clio.

Alpeza, J. (2018). *Razvoj medijske pismenosti. Radionica optičkih igračaka. Radionički materijali za vrtiće za decu od 5 do 7 godina*. Beograd: Kancelarija Saveta Evrope u Beogradu.

Stanisavljević Petrović, Z. i Pavlović, D. (2017). *Novi mediji u ranom obrazovanju*. Niš: Filozofski fakultet.

Tom Gasek. *Frame by Frame Stop Motion: The Guide To Non-Traditional Animation Techniques*. Oxford: Focal Press, 2012.

Додатана:

Crnnobrnja, S. (2010). *Estetika televizije i novih medija*. Beograd: Clio.

Poter, Dž. (2012). *Medijska pismenost*. Beograd: Clio.

Antonija Balić Šimrak, Smiljana Narančić Kovač, Kristina Horvat Blažinović, Dubravka Glasnović Gracin. *Creating Maths Picturebooks and Animated Films as Interdisciplinary Practice*. Cambridge. BIBACC Publishing, 2017, str. 198-212.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 1

Практична настава: 1

Методe извођења наставе

Предавања (слајд и видео презентације), вежбе, радионице, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	30
практична настава	30	усмени испт	20
колоквијум-и			
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Детињство, култура, васпитање

Наставник/наставници: др Данијела Р. Видановић, маг. Милан Д. Миљковић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:-			
Циљ предмета			
Разумевање односа и међусобне повезаности културе, схваћене као система знања, образовања као посредника културе и детињства као концепта и праксе одрастања; развијање критичког односа према сопственом разумевању детињства у данашњим условима.			
Исход предмета			
Након завршене наставе: студенти ће анализирати друштвено-историјске чињенице које условљавају схватање детињства и односа одраслих према свету детињства; разумеће и разликоваће историјске, социолошке, етнографско-антрополошке, психолошке, литерарне и лаичке погледе на детињство; анализираће стање у односу на схватање детињства у нашој средини.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Детињство као културно историјска тековина. Модерно и постмодерно схватање детињства. Историјски,социолошки, етнографско-антрополошки, психолошки и лаички погледи на детињство. Схватање детета у традиционалној и савременој култури Срба. Култура као систем значења. Дечја култура као продукт и као процес. Одрастање детета у Србији на почетку миленијума. Дечја права и однос одраслих према њима. Дечја права у нашем друштвеном контексту.			
Практична настава:			
Самостално и критичко проучавање литературе, самостални или групни истраживачки рад, израда и презентација есеја.			
Литература			
Обавезна:			
Arijes,F.(1989): <i>Vekovi detinjstva</i> .Beograd:Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.			
Кон,И.С.(1991): <i>Дете и култура</i> , Београд:Завод за уџбенике и наставна средства			
Требејшанин,Ж.(1991): <i>Представе о детету у српској култури</i> .Београд:Српска књижевна задруга			
Додатна литература:			
Bruner,J.(2000): <i>Kultura obrazovnja</i> Zagreb:Educa.			
Morin,E.(2001): <i>Odgoj za budućnost</i> .Zagreb:Educa			
Mid,M.(1978): <i>Sazrevanje na Samoi</i> . Beograd:Prosveta			
Пешић,М.(1989): Конвенција УН и образовање деце за дечја права, <i>Дечја права-чија одговорност</i> .Београд:ИПА;ФФ			
Сатон-Смит,Б.(1989) <i>Играчке и култура</i> .Београд:Завод за уџбенике и наставна средства			
Tiliman,D.Hsu,D(2007): <i>Životne vrednosti</i> .Beograd:Kreativni centar			
Фонтејн.С.(1995): <i>То је право,практичан водич за учење о дечјим правима</i> .Београд:Пријатељи деце Србије			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
Методе извођења наставе:			
Предмет се реализује путем предавања,као и преко интерактивних анализа и дискусија, педагошких радионица, као и путем презентација и дискусија самосталних радова студената, самосталног истраживачког рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
Есеј, писање и презентација	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Дијагностика деце са посебним васпитно-образовним потребама
Наставник: др Мирјана М. Станковић-Ђорђевић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: положени обавезни курсеви из психологије из првог, другог и трећег семестра

Циљ предмета

Упознавање студената са категоријама нормално - патолошко у детињству и младости, дијагностиком и класификацијом психопатолошких поремећаја, са аспектима процене психомоторног статуса. Процена понашања детета у процесу адаптације на вртић. ДСТ Интервју са родитељима детета. Скале за процену развоја. Педагошки профил детета. Елементи ИОП.

Исход предмета

Из домена когниције студенти ће знати да разумеју и дедуктивно ће закључивати о развојним карактеристикама и ризицима деце са посебним потребама, овладаће критичким ставовима према опште важећим схватањима о деци-особама са хендикепом, трансферисаће стечена дијагностичка знања у раду са децом са развојним сметњама у вртићу, из афективног домена развијаће емпатију, алтруизам, унутрашњу мотивацију за рад са децом са сметњама у развоју; из социјалног домена развиће позитивне ставове према различитостима, развијаће моделе позитивне интеракције са другима, тимски рад, као и ненасилно решавање конфликта

Садржај предмета

Теоријска настава

Нормално и патолошко у детињству, Теоријске основе инклузивног приступа, Класификација и дијагностика поремећаја из деце психопатологије и из неуропсихологије, Аспекти психомоторног развоја, Праћење и процена психомоторног развоја деце

Практична настава: Вежбе

Основна дијагностичка средства у психологији и специјалној педагогији, Процена понашања детета у ПУ кроз процену психомоторног статуса детета, ДСТ Интервју, Израда и анализа ИОП за једно дете са развојном сметњом

Литература

Обавезна:

Станковић – Ђорђевић, М. (2014). *Сва наша деца - деца са потребом за посебном друштвеном подршком*. Пирот: ВШССОВ Пирот. стр. 21 – 42, 80 – 93, 208 - 247.

Станковић – Ђорђевић, М. (2014). *Дијагностика деце са посебним васпитно-образовним потребама*. Пирот: ВШССОВ Пирот. (ауторизована скрипта) стр. 1 - 73

Додатна:

Станковић – Ђорђевић, М. (2015). *Инклузија деце са развојним сметњама - системски приступ*. Пирот: ВШССОВ Пирот.

Бојанин, С. (1985). *Неуропсихологија развојног доба*. Београд: ЗУНС.

Тадић Н. (1985). *Психијатрија детињства и младости*. Београд: Научна књига.

Гр. сар.(1991). *Проблеми вашег детета*. Београд: ЗУНС.

Кондић, К. (1999). *ДСТ Интервју са родитељима детета*. Београд: Савез друштава психолога Србије.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе			
Монолошка, дијалогска, интерактивне методе учења – кооперативно учење, индивидуални рад студената, учење уз помоћ рачунара и интернета			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и (ДСТ Интервју или ИОП)	50		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Енглески језик на предшколском узрасту
Наставник: др Снежана С. Живковић, мспр Сања С. Петровић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Овладавање граматичким структурама енглеског језика, језичким вештинама и креативним писањем као и стручном терминологијом из области педагогије, психологије и књижевности за децу на нивоу Б2, као и самостално коришћење Интернет ресурса и стручне литературе на енглеском језику. Студенти ће усавршити говорне и комуникацијске вештине, вештије изражајног читања и приповедања, моћи ће самостално да адаптирају, илуструју или драматизују бајку, басну или причу која се обрађује у оквиру одређене теме. Упознаће се са тематским планирањем путем анализе курикулума на енглеском језику. Даље усавршавање језичких вештина- писање, говорење, разумевање слушањем и читањем и функционална употреба језика у свакодневним комуникацијским ситуацијама. Упознавање и овладавање стручном терминологијом из области педагогије, психологије и књижевности за децу ради самосталног коришћења стручне литературе у циљу даљег самообразовања. Упознавање са културом, обичајима, песмама, причама и бајкама народа са енглеског говорног подручја и њихова анализа. Одабир и обрада традиционалних рима, песмица, успаванки на енглеском језику. Адаптација, илустрација и драматизација бајки и прича за децу. Упознавање и анализа примера тематски испланираног курикулума на енглеском језику.
Исход предмета: Студенти ће моћи да у говору користе комплексније граматичке структуре (пасив, индиректан говор, сложенија модална значења, претерит прошли), као и стручни вокабулар потребан за сарадњу са колегама. Моћи ће самостално да читају и разумеју научну литературу из области педагогије, психологије и наставе и да прате савремене трендове. Умеће да организују активности на страном језику за децу предшколског узраста и да их интегришу у наставне теме. Умеће да анализирају и евалуирају и одаберу садржаје за децу који информишу и о култури народа енглеског говорног подручја. Умеће креативно да се изразе и да адаптирају садржаје са интернета за сопствене потребе. Умеће да испричају причу на енглеском језику уз помоћ говора тела и без употребе сликовница. Моћи ће да сарађују са колегама и успешно обављају задатке у групи. Студенти ће умети да процене рад колега у групи, као и сопствено залагање.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Утврђивање и продубљивање садржаја из фонетике, морфологије, синтаксе и семантике енглеског језика (гласови, подела на слоге, интонација, трансформације реченица, вештачке конструкције) Наставне теме: интелигенција, тематско планирање, школске и предшколске установе у Европи, права детета, породица, друштво, обичаји, свакодневни живот, уметност, исхрана и здравље, Теме из књижевности за децу: риме, брзалице, изреке, фразе, колокације, кратке песме, успаванке, нонсенс риме, басне, кратке приче и бајке. <i>Практична настава:</i> Вежбе (фонетске и граматичке), лексичке вежбе, говорне вежбе, наставне активности за развијање компетенције разумевања слушањем и читањем, креативно писање, адаптација и драматизација садржаја из књижевности за децу, вежбе развијања комуникативне компетенције, рад на пројектима, истраживање путем интернета и групна дискусија.

Литература**Обавезна:**

Key S.& Jones, V. *New Inside Out, Upper-Intermediate Student's Book*. Oxford: Macmillan Publishers Limited.

Saymour, D. & M. Popova, (2003). *700 classroom activities*. Oxford: Macmillan Education.

Додатна:

Hayati, D. & Eisa A. (2012). *International Researcher*. The Importance and Application of Nursery Rhymes in Teaching Pre-school Children. Volume 1, Issue 3

Slattery, M & Willis, J. (2002). *English for Primary Teachers*. USA: Oxford University Press

Wright, A. (2000). *Storytelling With Children*. London: Oxford University Press

Wright, A. (2006). *Games for Language Learning*. London: Cambridge University Press

Zipes, J (1994). *Fairy Tale as Myth, Myth as Fairy Tale*. USA: The University of Kentucky

Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
--------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методе извођења наставе:

Метода разговора, текст метода, рад у пару и групи, израда презентација и пројеката, истраживање путем интернета

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава и израда презентација и пројеката	20	усмени испит	10
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Енглески језик

Наставник: др Снежана С. Живковић, мср Сања С. Петровић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: нема

Циљ предмета:

Овладавање граматичким структурама енглеског језика, језичким вештинама и стручном терминологијом из области педагогије, психологије и књижевности за децу на нивоу Б1, као и самостално коришћење интернет ресурса и стручне литературе на енглеском језику.

Систематизација и допуна знања стечених током претходног школовања из области фонетике, морфологије, синтаксе и језичких вештина- писање, говорење, разумевање послушног садржаја и прочитаног текста; интегрисање и примена стечених језичких вештина и функционална употреба језика у свакодневним комуникацијским ситуацијама. Упознавање и овладавање стручном терминологијом из области педагогије, психологије и књижевности за децу ради самосталног коришћења стручне литературе у циљу даљег самообразовања. Упознавање са културом, обичајима, традиционалним песмама, причама и бајкама народа са енглеског говорног подручја.

Исход предмета:

Студенти ће бити упознати са фонетском транскрипцијом гласова у енглеском језику, моћи да препознају и исправно артикулишу све гласове енглеског језика, моћи ће да разумеју изворне говорнике који говоре умереним темпом. У говору ће моћи да користе основни вокабулар из стручне литературе и дечије литературе. Моћи ће у говору исправно да користе једноставније граматичке структуре, (основна времена: презент, претерит, футур, модалне

глаголе, да формулишу питања, изразе мишљење, слагање/неслагање...), да читају и разумеју краће стручне текстове на енглеском језику, самостално да анализирају, евалуирају и одаберу садржаје за децу из литературе и са интернета, моћи ће да адаптирају и прилагоде курикулуму кратке садржаје за децу на енглеском језику, као и да интегришу садржаје на енглеском језику за децу у тематски организоване курикулуме.

Садржај предмета:

Теоријска настава:

Обнављање и систематизација фонетског, морфолошког и синтаксичког система енглеског језика (гласови, транскрипција, акценат; именице, придеви, глаголи и глаголска времена; упитне реченице).

Наставне теме: породица, друштво, обичаји, свакодневни живот, филм, музика, књижевност.

Практична настава:

Вежбе (фонетске и граматичке), лексичке вежбе, наставне активности за развијање компетенције разумевања слушањем и читањем, креативно писање, вежбе развијања комуникативне компетенције, рад у пару, групи, индивидуалан рад, рад на пројекту, истраживање путем интернета.

Литература:

Обавезна:

Byrne, John and Anne Waugh. *Jingle bells and other songs*, Oxford: OUP.

Hayati, D. & Eisa A. (2012). *International Researcher*. The Importance and Application of Nursery Rhymes in Teaching Pre-school Children. Volume 1, Issue 3

Slattery, M & Willis, J. (2002). *English for Primary Teachers*. USA: Oxford University Press

Додатна литература:

Zipes, J (1994). *Fairy Tale as Myth, Myth as Fairy Tale*. USA: The University of Kentucky.

Oxford Student's Dictionary Paperback with CD-ROM, Oxford: OUP. ISBN: 978-0-19-433135-7

Wright, A. (2000). *Storytelling With Children*. London: Oxford University Press

Wright, A. (2006). *Games for Language Learning*. London: Cambridge University Press

Prtljaga, J. (2020). *Učenje i poučavanje engleskog jezika na ranom uzrastu*. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov” – Vršac

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе:			
Метода разговора, текст метода, рад у пару и групи, израда презентација и пројеката, истраживање путем интернета			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава и израда презентација и пројеката	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Француски језик на предшколском узрасту
Наставник: мр Ивица Д. Панић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Предмет Француски језик на предшколском узрасту темељи се на теоријским поставкама и садржајима који чине основу предмета француски језик. У оквиру овог предмета води се рачуна о општем приступу програма за васпитаче који прокламује заснованост на интеграцији знања и вештина, односно на холистичком приступу васпитању и образовању. Циљ овог предмета јесте упознавање студената, али сада на нивоу вештина и критичких анализа, са иновативним методама подучавања француског језика. Студенти ће уз помоћ разноврсних метода и израдом најразличитијих васпитно-образовних садржаја увећати свој фонд француског језика и помоћи наставнику страног језика односно француског језика да се што лакше интегрише у програм рада васпитача и да уз разноврсне едукативне и дитигалне садржаје преброди критични период усвајања језика код деце предшколског.
Исход предмета Очекује се да ће студенти, након похађања овог предмета, умети да препознају особине доброг говора на француском језику те да у сарадњи са наставником језика осмисле адекватан садржај за што ефикасније усвајање француског језика засновано на свакодневним разноврсним активностима у вртићу (слушају живи и снимљени говор и реагују невербално (нпр. разврставање слика, повезивање слика и текста), слушају и препознају нове речи и изразе; изговарају гласове, акцентују речи, интонирају кратке реченице; дају упутства и наредбе; — користу утврђене фразе за одређене намене (распитују се за време, оријентацију у простору, особине и количину); учествују у разговору по моделу; препознају врсту текста који читају; пронађу значење речи помоћу контекста; – читају наглас и прилично правилно изговарају познате речи; уочавају главну мисао и основне информације кратког писаног текста; – проналазе одређене детаље у датом тексту; разумеју једноставна упутства; разумеју једноставне писане и илустроване текстове, састављају врло кратке и једноставне поруке, мејлове, позивнице, разгледнице). Такође, примењиваће иновативне методе у области примењене лингвистике са којима су се претходно упознали, оспособиће се за неизоставну употребу модерних медија у презентовању садржаја намењених деци предшколског узраста у процесу усвајања француског језика, али и на укључивање деце у проживљавање тих садржаја кроз игру и покрет, односно кроз активности којима се она иначе баве у вртићу и самосталну израду васпитно-едукативних садржаја уз помоћ различитих дигиталних алата (схватају различите начине коришћења ИКТ алата у настави, упознају се са бесплатним ИКТ алатима које могу да користе; употребљавају ИКТ алате као што су Падлет, Кахут, Трицидер, ThingLink, Плицкерс, Твинспејс, Канву, БД Пикстон, Реднерфорест....; разумеју начине на које се подстиче креативност и интерактивност у наставном процесу кроз употребу ИКТ алата; креативно интегришу ИКТ алате у свој наставни процес и тако омогућавају већу аутономију деце у наставном процесу, употребљавају алате уграђене на Твинспејсу и користе сав расположиви материјал на интернет платформама).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Садржај предмета Француски језик на предшколском узрасту ставља акценат на примену вештина заснованих на познавању иновативних метода у подучавању француског језика, али и на критичку анализу садржаја који може да буде база за подучавање француског језика на предшколском узрасту. Отуда се овај садржај заснива на анализи одабраних књижевних дела за децу, песмице за децу, народних прича, али и ауторских бајки и њихових модерних екранизација као средстава могуће медијско-језичке манипулације над децом, анализа цртаних филмова, стрипова, сликовница као посебног извора за усвајање француског језика, вештине драматизације и значај фонетике француског језика у њиховој реализацији...

Практична настава:

Лингвистичке вежбе: фонетске вежбе, интерпретација кратких есеја и ауторских форми (песмице, басне, приче, бајке), компаративна анализа садржаја.

Примена теоријских приступа: приповедање, драматизација и израду васпитно-едукативних садржаја.

Литература

Обавезна:

Pauline Avignon (2014). Enseigner le fle, partager des ressources internet et évoluer .Paris: Univ Européenne.
Ghislain Dominé , Philippe Meirieu (2015). Les TICE en classe, mode d'emploi. EST editeur.

Додатна:

Elisabeth Louveau , François Mangelot Broché (2006). Internet et la classe de langue -Techniques et pratiques de classe: Paris.

Isabelle Barrière, Frédérique Gella, Hélène Emile (2011). Les TIC, des outils pour la classe. PUG.

Thierry Lancien (2004). De la vidéo à Internet : 80 activités thématiques , Hachette.

Max Silberstein (2015). La formalisation des langues , ISTE.

Claire Larssonneur (2008). Recherche Internet en lettres et langues .Editions OPHRYS.

Format Kindle (2015). Quelle place pour les TICE en classe de FLE ? L'heure des bilans: Ouvrage de référence sur l'informatique appliquée à l'enseignement. EME éditions.

Christine Guyot-Clément , Pierre Le Fort , Sylvie Le Page , Jean-Luc Penfornis (2003). Les 500 sites Internet Français Langue Etrangère. Edition Broché.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Методе активног учења, интерактивне методе рада			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Француски језик

Наставник: мр Ивица Д. Панић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Предмет је намењен почетницима, стога није потребно

Циљ предмета

Предмет Француски језик ослања се, у духу холистичке оријентације програма, на садржаје предмета који чине окосницу самог програма не би ли педагошко, језичко, уметничко (при томе се мисли на све понуђене облике уметности у оквиру посебних курсева) и информатичко знање добило своју адекватну форму и у другом језичком коду (француски језик). Циљ овог предмета јесте упознавање студената, на нивоу теорије, са иновативним методама подучавања француског језика чији основни исход би требало да буде формирање основе за даљи развој језичког стила и говорне културе на француском језику. Студенти ће се такође упознати са основним појмовима који се односе на лепоту језичког израза у приповедним облицима за децу предшколског узраста, а све то у оквиру процеса подучавања француског језика. Студенти ће имати прилику да се упознају са најсавременијим облицима и алатима који ће им послужити у процесу подучавања француског језика (метода драмског приказа, дигитална средства и алати од израде стрипа, видео материјала до анимације, разне платформе, технике приповедања).

Исход предмета

Очекује се да студенти, након похађања овог предмета, првенствено стекну основне увиде у одређене теоријске аспекте развијања језичких вештина, језичког стила и говорне културе у

области француског језика код деце предшколског узраста (препознају поједине гласове, везивање и уланчавање, нагласак, ритам, интонацију реченице; слушају и препознају речи и изразе; слушају и углавном разумеју краћи једноставан живи или снимљени говор на стандардном француском језику; решавају задатке у вези са слушаним текстом; препознају логичке везе у слушаном тексту. драматизују краће текстове; играју улоге везане за ситуације у групи и свакодневном животу; играју улоге и симулирају споразумевање у одређеним ситуацијама; учествују у пројектима. читају наглас речи, кратке реченице и дијалоге; читају упутства, кратка обавештења, упозорења и натписе; читају кратке дијалоге и текстове везане за обрађене теме и проналазе кључне информације; описују себе, своје навике и активности; састављају једноставне реченице о свакодневним збивањима у школи и породици; састављају једноставан текст за слику). Такође, познавање иновативне методе у области примењене лингвистике, фокусирајући се не само на лингвистичке, већ и на металингвистичке облике комуникације, употребу креативног писања за потребе подучавања француског језика, те на неизоставну употребу модерних медија у презентовању садржаја намењених деци предшколског узраста у процесу усвајања француског језика (схватају различите начине коришћења ИКТ алата у настави, упознају се са бесплатним ИКТ алатима које могу да користе; употребљавају ИКТ алате као што су Падлет, Кахут, Трицидер, ThingLink, Плицкерс, Твинспејс, Канву, БД Пикстон, Реднерфорест....; разумеју начине на које се подстиче креативност и интерактивност у наставном процесу кроз употребу ИКТ алата; креативно интегришу ИКТ алате у свој наставни процес и тако омогућавају већу аутономију деце у наставном процесу, употребљавају алате уграђене на Твинспејсу и користе сав расположиви материјал на интернет платформама). С обзиром на озбиљност процеса усвајања страног језика, од студената се не очекује да самостално подучавају страни језик, али стечено теоријско знање о методама подучавања језика током овог предмета ће моћи да примене у сарадњи са наставницима страних језика то јест француског језика.

Садржај предмета

Теоријска настава

Предмет је осмишљен тако да студентима пружи теоријска знања о процесу подучавања француског језика о начину комуникације. Пошто предшколски узраст обухвата период критичног периода за усвајање страног језика, већа је обавеза оних који сарађују и комуницирају са децом на том узрасту да им помогну да поставе солидну језичку основу за даље усавршавање и надоградњу а потребно знање за тако нешто ће студенти стећи преко овог предмета. Студенти ће имати прилику да се путем видео-материјала упознају са методама које се примењују на француском говорном подручју, имаће прилику да се преко различитих дигиталних алата оспособе за израду разноврсног образовно-васпитног садржаја, да тај садржај користе у раду са децом предшколског узраста али и да се увере да је ово један од најиновативнијих приступа у раду са студентима који се спремају за позив васпитача јер подразумева сарадњу (интеграцију знања) више стручњака који раде са децом предшколског узраста.

Практична настава:

Лингвистичке вежбе: фонетске вежбе, писање кратких есеја и ауторских форми (песмице, басне, приче, бајке), компаративна анализа садржаја.

Примена теоријских приступа: приповедање, драматизација, израда стрипова, видео презентација, анимација...

Литература

Обавезна:

Pauline Avignon (2014). Enseigner le fle, partager des ressources internet et évoluer .Paris: Univ Européenne.

Ghislain Dominé , Philippe Meirieu (2015). Les TICE en classe, mode d'emploi. EST editeur.

Додатна:

Elisabeth Louveau , François Mangenot Broché (2006). Internet et la classe de langue -Techniques et pratiques de classe: Paris.

Isabelle Barrière, Frédérique Gella, Hélène Emile (2011). Les TIC, des outils pour la classe. PUG.
Thierry Lancien (2004). De la vidéo à Internet : 80 activités thématiques , Hachette.
Max Silberstein (2015). La formalisation des langues , ISTE.
Claire Larssonneur (2008). Recherche Internet en lettres et langues .Editions OPHRYS.
 Format Kindle (2015). Quelle place pour les TICe en classe de FLE ? L'heure des bilans: Ouvrage de référence sur l'informatique appliquée à l'enseignement. EME éditions.
Christine Guyot-Clément ,Pierre Le Fort , Sylvie Le Page , Jean-Luc Penfornis (2003). Les 500 sites Internet Français Langue Etrangère. Edition Broché.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: Пленарна предавања (вербална метода), израда васпитно-образовних садржаја(едукативних), дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Информатика
Наставник: др Александар Ј. Спасић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: предмет није условљен другим предметима
Циљ предмета Стварање основа код студената за разумевање и будуће професионално праћење развоја информационо-комуникационих технологија кроз процес обучавања и мотивисања студената за целоживотно учење и континуирано професионално усавршавање. Објашњавање теоријских основа, значаја и принципа практичне примене различитих информатичких концепата. Надоградња постојеће информатичке писмености студената и њихово оспособљавање за практично коришћење рачунара и других средстава информационо-комуникационих технологија како у процесу њиховог образовања и усавршавања, тако и у процесу образовања и васпитања деце предшколског узраста.
Исход предмета Студенти ће бити спремни за примену дигиталних технологија у грађењу и развијању предшколског програма, упознаће се са основним појмовима информатике у образовању, са основама обраде података, структуром и организацијом рачунара, врстама и карактеристикама софтвера и основама умрежавања и мултимедије. Студенти ће практично примењивати рачунар и одговарајући апликативни софтвер за обраду текста, за израду табела за унакрсна израчунавања, као и презентационог софтвера. Студенти ће разумети значај и могућности и примењиваће Интернет и мултимедију у образовању.

Садржај предмета**Теоријска настава**

1. Утицај информатике на развој друштва
2. Значај примене информатике у образовању
3. Информатика као наука и практична делатност
4. Појам информације, карактеристике и теорија информација
5. Рачунар – појава, улога и историјат развоја рачунарских средстава

6. Теоријске основе, организација и архитектура рачунара

7. Основне карактеристике и хардверске компоненте савремених рачунара и периферијских уређаја

8. Програмска подршка рачунара опште намене

9. Апликативни софтвер – појам, подела и примена

10. Рачунарске мреже

11. Интернет

12. Мултимедијална средства и садржаји

Практична настава

Рад са графичким оперативним системом MS Windows (радна површина, прозори, организација датотека, услужни програми и системски алати, Windows explorer). Рад у програму за обраду текста MS Word (унос и корекција текста, креирање докумената на основу предлога, формирање текста, проналажење и замена текста, рад са табелама, вишеколонијски текст, цртање у Word-у, израда заглавља и подножја документа, подешавање изгледа странице и штампање документа). Рад у програму за табеларна израчунавања MS Excel (отварање радне свеске, унос и корекција података, обележавање опсега, рад са формулама, филтрирање и сортирање према више критеријума, израда графикона, подешавање изгледа странице и штампање документа). Основни концепти презентационог софтвера и основе рада у програму MS Power Point. Интернет.

Литература:**Обавезна:**

Спасић, А. (2009). *Увод у информатику*. Пирот: Пи-прес.

Додатна:

П-А.Ратлић, Ш.К. Гунтер (2013). *Office 2013: Као од шале*. Београд: ЦЕТ.

П-А.Ратлић (2016). *Office 2016: Као од шале*. Београд: ЦЕТ.

B. Melton et al. (2013). *Microsoft Office Professional 2013 Step by Step*, O'Reilly Media, Inc.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2

Методе извођења наставе предавања, дискусије, практичан рад на рачунарима

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
провера практичних знања	30	усмени испит	
колоквијум	10	практични испит	

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Инклузивно васпитање и образовање

Наставник: др Мирјана М. Станковић – Ђорђевић, др Костић Р. Марина

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положени курсеви из Опште психологије и психологије личности и Развојне и педагошке психологије

Циљ предмета

Упознавање студената са савременим схватањима о деци са посебним потребама, са појединим категоријама деце са развојним сметњама, сензорним оштећењима, хроничним болестима деце, поремећајима навика; развијање свести о значају инклузивног модела, о улози игре за децу са развојним сметњама, о односу партнерства са децом - особама са хендикепом и њиховим породицама..

Исход предмета

Студенти ће из домена когниције бити у стању да разумеју и критички се односе према важећим ставовима о деци са развојним сметњама, развиће вештине примене стечених знања у пракси у вртићу, посебно у раду са децом са развојним сметњама; из афективног домена - развиће позитиван став према рањивостима и деци - особама са хендикепом, емпатију, алтруизам, унутрашњу мотивацију за рад са децом са сметњама у развоју; из социјалног домена – развиће позитивне моделе интеракција, тимски дух, конструктивно решавање сукоба на професионалном и личном нивоу

Садржај предмета

Теоријска настава

Ометеност у развоју и сродни појмови. Историјат интереса за децу са сметњама у развоју. Модели рада са децом са развојним сметњама. Инклузија деце са развојним сметњама и сродни појмови. Поремећаји деце предшколског и раног школског узраста: Практично-психолошки поремећаји. Поремећаји из развојне неуроллингвистике. Поремећаји психомоторике у ужем смислу речи. Поремећаји услед општег развојног несклада. Неразвијеност интелигенције и рани поремећаји осећања. Хроничне болести на децем узрасту. Поремећаји навика. Злостављање и занемаривање деце.

Практична настава: Вежбе

Елементарна психолошка процена деце са развојним сметњама. Елементи израде ИОП. Основе реэдукације психомоторике. Анализе семинарских радова. Припрема за колоквијум, израда колеквијума, анализа колоквијума,

Литература

Обавезна:

Станковић – Ђорђевић, М. (2014). *Сва наша деца: деца са потребом за посебном друштвеном подршком*. Пирот: ВШОВ Пирот. Стр. 1 –21, 43 – 76, 91 – 201, 215 - 221

Додатна:

Станковић – Ђорђевић, М. (2015). *Инклузија деце са развојним сметњама - системски приступ*. Пирот: ВШОВ Пирот.

Митић, М. и сар (2011). *Деца са сметњама у развоју, потребе и подршка*. Београд: Републички завод за социјалну заштиту.

Bouillet, D. (2010). *Izazovi integriranog odgoja*. Zagreb: Školska knjiga.

Л.С. Виготски (1996). *Основи дефектологије*. Београд: завод за уџбенике и наставна средства.

Група аутора (2004). *Школа по мери детета*. Београд: Институт за психологију Филозофског факултета.

Дошен, Љ. и Гачић-Брадић, Д. (2005). *Вртић по мери детета*. Београд: Институт за психологију Филозофског факултета.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
-----------------------------	----------------------	----------------------

Методе извођења наставе Монолошка, дијалозна, интерактивне методе учења – кооперативно учење, радионице, учење уз помоћ рачунара и интернета

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	30	практични испит	
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Интегративна пракса

Наставник/наставници: др Татјана К. Марковић

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положен испит из предмета Пројектни приступ у раду са предшколском децом

Циљ предмета

Увођење студената у специфичне карактеристике, процедуру и принципе интегрисаног приступа у раду са предшколском децом. Оспособљавање за самостално истраживање, креирање, реализацију и евалуацију интегрисаног курикулума. Пружање могућности студентима да кроз рад на пројекту проблематизују конкретна питања праксе, самостално долазе до слободних и оригиналних открића и буду ствараоци и реализатори својих идеја. Оспособљавање за тимски рад. Стицање одговарајућих знања али и критичког односа према њима, развијање вештина преиспитивња ставова важних за посао васпитача.

Исход предмета

Оспособљеност за развијање и имплементирање интегрисаног предшколског курикулума. Самостална и креативна примена знања, вештина и способности у пракси. Развијене вештине сарадничког учења кроз кооперацију и колаборацију са децом и тимом. Развијене способности рефлексивног практичара: склоност према тимском раду, континуирано вредновање учинака својих постигнућа, освешћивање идеја и уверења важних за васпитно-образовни рад васпитача.

Садржај предмета

Теоријска настава

Планирање, истраживање и заједничко развијање пројеката кроз:

1. Праћење и посматрање деце (израда плана посматрања, избор начина и инструментата за посматрање, непосредно праћење и посматрање, анализа прикупљених података, израда извештаја о праћењу и посматрању (интегрални есеј), самопроцена).
2. Развијање пројекта (утврђивање циљева, израда нацрта/оквирне скице, креирање подстицајног материјалног и социјалног окружења за учење, извођење, документовање, евалуација процеса).
3. Евалуацију (израда нацрта евалуације, израда извештаја о евалуацији рада на пројекту, евалуацији тимског рада, рефлексиија).
4. Презентацију пројекта (израда презентације на основу резултата рада на пројекту, избор начина презентовања, избор релевантног презентационог материјала; непосредна презентација, анализа и дискусија)

Практична настава

Израда пројекта у вртићу на основу садржаја датих у теоријској настави.

Литература

Обавезна:

Marković, T., (2017). INTEGRATIVNA PRAKSA, Integrativni pristup vaspitnoj praksi u predškolskim ustanovama, Visoka škola stukovnih studija za obrazovanje vaspitača, Pirot.

Krnjaja, Ž., Pavlović Breneselović, D., (2017). Projektni pristup učenju, IPA Filozofski fakultet Beograd., стр. 59-132.

Додатна:

Katz, L., Shard, S. [http:// www.projectapproach.org](http://www.projectapproach.org)

Krnjaja, Z., (2016). Gde stanuje kvalitet, knjiga 3, Razvijanje prakse decjeg vrtica, Scanner studio, Beograd.

Lake, K., Integrated curriculum, www.nwrel.org/scpd/8/co16.html.

Leipzig, J., Lesch, J. (2001). Praćenje i posmatranje dece u procesu podučavanja, Beograd, Centar za interaktivnu pedagogiju.

Павловски, Т., Бренеселовић, Д. (2000). Тимски рад у васпитној пракси, приручник за обуку васпитача, Београд, Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет, Центар за интерактивну педагогију.

Pavlović Breneselović, D. (2015). Gde stanuje kvalitet, knjiga 2, Istraživanje sa decom prakse decjeg vrtića. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju.

Slunjski, E. (2001). Integrirani predškolski kurikulum, Zagreb, Mali profesor.

Шаин, М., Марковић, М., Чарапић, С. и сарадници, (2012, 2014) Корак по корак 3, 4, Београд, Креативни центар.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 4	
Методe извођења наставе Предавања, консултације, дискусије, менторски рад, самостално истраживање у конкретној пракси (вртићу), израда мини – пројеката, реализација, писмени извештај, јавна презентација пројекта и одбрана рада, дискусија.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	70	усмени испт	
колоквијум-и		презентација пројекта	30
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Књижевност за децу
Наставник: др Душица М. Потих
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета: Упознавање студената, будућих васпитача, с поетиком књижевности за децу, као и с писцима и делима из те уметничке дисциплине. Оспособљавање студената, будућих васпитача за разумевање и вредновање књижевног дела за децу.
Исход предмета: Студенти, будући васпитачи, усвајају поетику и књижевноисторијски развој књижевности за децу, овладавају најважнијим представницима и делима књижевних периода Студенти, будући васпитачи, развијају компетенције за адекватан избор књижевних дела за децу и за анализу конкретних поетских текстова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Књижевност као уметност речи, књижевност за децу и њене поетичке особености, народна књижевност и њене поетичке особености. Књижевни родови и врсте, структура књижевног дела. Жанрови народне књижевности као сегменти књижевности за децу. Књижевноисторијски развој књижевности за децу. Књижевни родови и врсте у књижевности за децу, писци за децу и дела књижевности за децу. <i>Практична настава:</i> израда и презентовање семинарских радова; анализа књижевног дела.
Литература Обавезна: Вујчић, Н. (2006). <i>Српска народна књижевност за децу</i> . Београд: ЗУНС. Вуковић, Н. (1989). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Никшић: Унирекс. 1989. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Опачић, З. (2018). <i>Антологија књижевности за децу</i> . Нови Сад: Матица српска. Самарџија, С. (2007). <i>Увод у усмену књижевност</i> . Београд: Народна књига – Алфа. Солар, М. (2012). <i>Теорија књижевности</i> , Београд: Службени гласник.
Додатна:

Данојлић, М. (1976). *Наивна песма*. Београд: Нолит.

Љуштановић, Ј. (2009). *Брисање лава*. Нови Сад: Дневник – Висока школа струковних студија за образовање васпитача Нови Сад,

Љуштановић, Ј. (2009). *Принцеза лута замком*. Нови Сад: Змајеве децје игре.

Марковић, С. Ж. (1971). *Записи о књижевности за децу*. Београд: Научна књига.

Миларић, В. (1967). *Време као играчка*. Нови Сад: Матица српска.

Пражић, М. (1971). *Игра као слобода*. Нови Сад: Змајеве децје игре – Културни центар.

Прелевић, Р. (1978). *Поетика децје књижевности*. Мостар: Прва књижевна комуна.

Речник књижевних термина. (1985). Београд: Нолит.

Хант, П. (2013). *Тумачење књижевности за децу*, Београд: Учитељски факултет Универзитета у Београду.

Шаранчић Чутура, С. (2017). *Фолклорно у простору наивног*. Сомбор: Универзитет у Новом Саду Педагошки факултет у Сомбору.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Пленарна предавања (вербална метода), рад у групи, израда семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Корективне игре
Наставник: др Иван М. Јанковић, Милош С. Николић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студената за праћење и контролу раста и развоја; упознавање студената са основама корективне гимнастике, као и са применом корективног вежбања.
Исход предмета Студенти ће се упознати са теоријским, практичним, научним и стручним информацијама путем савремених методичких поступака; примењиваће савремене методичке поступке у свом стручном и педагошком раду са децом предшколског узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Корективна гимнастика, дефиниција, појам, циљеви и задаци. Кинезитерапија, појам циљеви, задаци. Основни биохемијски појмови (тежиште, равнотежа, полуге, рад мишића). Кичмени стуб, као темељ нормалног држања тела (грађа кичменог стуба, нормалне кривине, правилност развоја). Правилно и неправилно држање тела. еформитети кичменог стуба (кифоз, склоиоза, лордоза). Деформитети грудног коша, ногу и стопала. <i>Практична настава:</i>

Средства кинезитерапије. Методе прегледа лошег држања тела. Методе прегледа и утврђивања настајања телесних деформитета. Средства за превенцију лошег држања тела. Средства за санацију појединих деформитета (кичменог стуба, груди, ногу).

Литература

Обавезна:

Ивановић, М. (2008). *Телесни развој предшколске деце*. Ваљево: Принт – Ваљево.
Ратковић, Р.(2011). *Телесно васпитање најмлађих кроз слике и речи*. Пирот: Висока струковна школа за образовање васпитача.

Додатна:

Бала, Г. (2007). *Мерење и дефинисање моторичких способности деце*. Нови Сад: Факултет спорта и физичког васпитања у Новом Саду.
Иванић.С. (1996). *Методологија праћења физичког развоја и физичких способности деце и омладине у Београду*.
Миленковић, С.(2007). *Корективна гимнастика теорија и вежбе*. Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Вербална, демонстративна, комбинована, аналитичка, синтетичка.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	20	практични испит	20
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Ликовна култура
Наставник: др Драгана О. Драгутиновић, мр Виријевић-Митровић Д. Вера
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Развијање општих и стручних компетенција студената везаних за стицање визуелне и ликовне писмености, визуелног и ликовног мишљења. Усвајање исправне интерпретације појмова ликовног језика. Упознавање са основним елементима ликовног говора и ликовне граматике, ликовно-техничким и моторичким средствима у креирању визуелних порука у свим ликовним подручјима. Развијање стваралачких способности студената. Развијање способности анализе и разумевања уметничког дела као предуслова за разумевање феномена децје креативности и децјег ликовног изражавања.
Исход предмета Студенти ће владати законитостима ликовног изражавања; стећи ће сигурност у примени стечених знања о функцији и улози ликовног медија, и практичних искустава о облику и начину презентовања визуелне поруке; стећи ће вештине преноса информација ликовним језиком; самостално ће изводити/демонстрирати начин рада у појединим ликовним техникама и пројектним активностима у оквиру интегрисаног курикулума, користећи поступке и материјале који су усклађени са савременим стратегијама у подстицању целокупног развоја детета; препознаваће и развијаће децје ликовно стваралаштво и радиће на његовој афирмацији.

Садржај предмета

Теоријска настава

Говор слике, визуелни језици и визуелни знак. Појам и значај уметности. Слојевитост уметничког дела/ликовног рада. Значај стваралачког чина. Врсте и медији ликовног стваралаштва. Ликовни елементи. Ликовне технике: цртачке, сликарске, графичке и вајарске. Цртеж: изражајна средства, цртачки материјал и прибор. Врсте цртежа. Линија и облик у простору. Дводимензионални и тродимензионални облици. Однос величина облика/пропорције. Сликарске технике и материјали. Графичке технике и елементи графике у раду са децом предшколског узраста. Скулптура: рељеф и пуна пластика. Скулпторски материјали и технике. Технике обликовања различитог материјала. Површина, текстура и фактура. Принципи компоновања уметничких дела: ритам, контраст, равнотежа, пропорције, хармонија, јединство. Теме и мотиви у ликовним уметностима. Теме за подстицање децјег ликовног стваралаштва. Стварни и замишљени предмети и односи. Употреба ликовног дела у вртићу.

Практична настава

Ликовни елементи. Тачка (кретање, згушњавање, графичка моделација, обојене тачке и оптичко мешање боја-поентилизам, перфорација, pixel-основна тачка за приказ слике на монитору), линија (карактер, ток, значење; графичка моделација, линија и облик, линија и сенка, линија и простор), боја (механичко и оптичко мешање боја, моделација бојом-тонско сликање (локална боја, боја и облик, светло-тамно), модулација бојом-колористичко сликање, облик (природни и уметнички, геометријски и слободни, органски облици, слободни и функционални, дводимензионални и тродимензионални, дословна дводимензионалност екрана и бездимензионалност огледала и стакла, обрис и текстура), површина (тактилни доживљај, текстура и фактура), волумен (маса и простор, просторни облици и обликовани простор, тактичне вредности материјала, прошупљена маса, унутра-споља). Ликовне технике и материјали за цртање. Ликовне технике и материјали за сликање. Ликовне технике и материјали за вајање (просторно-пластично обликовање). Графичке технике и материјали.

Литература

Обавезна:

Филиповић, С. и В. Дицић (2017). Увод у ликовну културу I. Београд: Klett.

Филиповић, С. и В. Дицић (2017). Увод у ликовну културу II. Београд: Klett

Каменов, Емил и Сања Филиповић (2009). *Мудрост чула III део, децје ликовно стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Карлаварис, Б. и др. (1982). *Ликовно васпитање-за први разред Педагошке академије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Карлаварис, Б. и др. (1982). *Ликовно васпитање-за други разред Педагошке академије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Додатна:

Филиповић, С. (2011). *Методика ликовног васпитања и образовања*. Београд: Универзитет уметности: Klett.

Хаџи-Јованчић, Н. (2000). *Децји атеље I, цртање и сликање*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Хаџи-Јованчић, Н. (2000). *Децји атеље II, штампање и вајање*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Kraigher-Hozo, M. (1991). *Slikarstvo, metode slikanja i materijali*. Sarajevo: Svjetlost.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2

Методe извођења наставе:

Предавања, вежбе, радионице, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	30
практична настава		усмени испит	20
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Ликовно-еколошке радионице
Наставник: мр Вера Д. Виријевић Митровић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Оспособљавање и стручна припрема студената за деловање у пољу разумевања и ликовно-креативног одговора на актуелна питања заштите животне средине. Изградња етичких и естетских ставова о питањима околине; неговање начина креативног и иновативног приступа којима се код деце изграђује еколошка свест, основи еколошке етике, кроз истовремено развијање ликовне сензибилности у проблемима дводимензионалних и тродимензионалних форми у екстеријеру. Развој мултимедијалних компетенција; способности да се делује у сарадњи са породицом и друштвеном заједницом.
Исход предмета Студенти ће упознати примере ленд-арта и овладати основним принципима тродимензионалног ликовног изражавања, биће оспособљени да на иновативан и експерименталан начин користе полупроизводе и рециклажни материјал у децем стваралаштву. Студенти ће овладати практичним начинима за извођење ликовно-еколошке радионице и умећем да исту промовишу у широј друштвеној заједници.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и смисао еколошке уметности. Значај еколошког васпитања деце у и примери добре еколошке праксе у образовању у свету (Јапан, Норвешка, Италија, Шпанија). Примери еколошке уметности у Србији и окружењу. Друштвено-ангажована улога уметника у стварању и презентовању еко-уметности. Појам и значај ленд-арта. Социолошки аспект ленд-арта и сиромашне уметности (arte povera). Примери најзначајнијих ленд-арт уметника и њихових дела. Фотографија и видео-рад као медиј документовања ленд-арта и еко-уметности. Примењивост еко-уметности у раду са децом; особености деце ликовног израза у области обликовања; основни палео-технички принципи у грађењу код деце. Материјали доступни и примењиви у ленд-арт уметности деце. Техничке иновације на бази чистих извора енергије примењиве у еко-арт инсталацијама. Начин организације дечијих ленд-арт активности. Социјало-психолошки аспект рада у групи у ленд-арт активностима деце. Улога васпитача или уметника који предводи ликовно-еколошке радионице. Значај дечијих ликовно-еколошких радионица у друштвеној средини. Документовање рада у ликовно-еколошким радионицама. Научни приступ и методологија у истраживању ленд-арт активности деце и надоградња теоријског знања. Укључивање породице и друштвене заједнице у ликовно-еколошке активности деце; значај друштвеног одјека и медијска пропраћеност ликовно-еколошких радионица. <i>Практична настава</i> Могућности рада на отвореном простору; одабир места – позиције за рад; материјали из природе примењиви у ликовно-еколошким радионицама: одабир, прикупљање, класификовање. Вежбе дивергентног мишљења – слободне просторне асоцијације. Стварање слободне форме. Вежбе конвергентног мишљења – креирање форме по задатим оквирима. Композиција на тлу: слободни и геометријски облици (троугао, квадрат, правоугаоник, круг, овал, трапез, спирала, лавиринт итд.) Вежбе у тродимензионалном простору: органске и геометријске форме. Комбинација облика. Комбиновање материјала по функционално-техничким и визуелним карактеристикама. Разлика у приступу индивидуалном и групном раду. Индивидуални радови у слободној форми; завршни групни рад у задатој форми. Инсталирање технолошких иновација у заједнички пројекат (соларни панел, ветрењача, соларна сијалица и др.) Инсталације са визуелно-акустичним својствима, покретљиве дејством природних сила. Документовање, приказ и промоција ленд-арт пројекта са децом кроз видео-запис и фото-галерију на интернету и путем медија.
Литература Обавезна: Bogdanović, K. (2001). <i>Deset osnovnih paleo-tehničkih principa u građenju</i> . Kraljevo: Narodni muzej, Centar za vizuelnu kulturu Ogledalo. Додатна: Arnason, H. H. (2008). <i>Istorija moderne umetnosti</i> . Beograd: Orion Art. Solberg, I. (2016). Land art in preschools. An art practice. <i>International Journal of Education & the Arts</i> , 17(21). доступно на http://www.ijea.org/v17n21/

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе предавања (фронтална, дијалогска метода), демонстрација, практичних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	40	усмени испит	
колоквијум-и		практични испит	30
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Ликовно стваралачко изражавање
Наставник: мр Вера Д. Виријевић Митровић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Пружање увида студентима у развој ликовног стваралачког чина упознавањем са различитим ликовно-обликовним техникама. Освешћење појма културне идентификације кроз препознавање периода историје уметности са освртом на културну баштину и њене ликовно-инспиративне садржаје. Оспособљавање студената за употребу мултимедијалних средстава и коришћење поступака вишемедијског приступа у раду са децом на основама интегрисаног приступа стваралачким активностима. Развој способности за организацију и тимски рад. Подстицање критичког и истраживачког духа код студената и могућности да обављају акциона истраживања и проширују поље теоријског знања. Развијање способности студената да на одређене друштвено-културолошке садржаје одреагују учешћем у ликовним активностима са децом предшколског узраста.
Исход предмета Студенти ће на основу упознавања са културним наслеђем развити свест о континуитету креативне и иновативне природе човека и паралелним појавама у ликовном изражавању деце. Студенти ће формирати активан и ангажован однос према феномену уметности и многим облицима и функцијама уметности у прошлости и савременом друштву. Студенти ће бити оспособљени за подстицање децјег ликовног изражавања кроз експерименталан и иновативан приступ, од коришћења разноврсних ликовних материјала до нових медија. Од студената се очекује да организују децје ликовне активности, документују и што квалитетније презентују децје ликовно стваралаштво широј друштвеној заједници.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој уметности кроз историју. Праисторија; приказ људске фигуре. Уметност Старог века: Египат, Месопотамија, Крит, Стара Грчка, Рим. Развој људског сазнања, друштвених аспеката и функције уметности у Старом веку. Ранохришћанска и византијска уметност као подстицај. Уметност Средњег века. Ренесанса. Промене у слојевима значења и друштвеној улози уметности од ренесансе до неокласицизма које воде ослобађању уметности у 19. веку. Импресионизам, постимпресионизам, сецесија. Правци 20. века; појам уметника-генија; авангарде. Мурал. Илустрација. Графички дизајн. Фотографија. Анимација. Место визуелне уметности у савременом свету; ангажована уметност, еколошка уметност, концепт, савремени дизајн, реклама. Анимирани филм, слојевитост значења и утицај на децу раног узраста. Вођење белешки и визуелна документација ликовних активности деце предшколског узраста. <i>Практична настава</i> Пећинско сликарство као повод за линеарну композицију. Обликовање – вајање, моделовање по узору на неолитске фигурине. Примењена уметност, обликовање, декорисање по узору на елементе египатске моде. Архитектура Старог века као подстицај за ликовне активности деце – обликовање. Средњовековни рукопис, илустрација, илуминација, орнамент као изазов за ликовно изражавање предшколске деце. Иновативне технике авангардних уметника као изазов за децји ликовни експеримент. Мурал у сарадњи са децом из вртића. Поп-ап илустрација. Стилизација у дизајну – осмишљавање логотипа, пиктограма, визуелног идентитета вртића, групе, играонице. Плакат за децу

представу. Фотографисање деце – правила компоновања, кадрирање, осветљење, филтери; фотографија у покрету. Анимација кадар-по-кадар (*stop-motion*). Реализација завршне изложбе ликовних радова (у установи и вирално).

Литература

Обавезна:

Каменов, Е и Филиповић, С. (2010). *Мудрост чула III део Дечје ликовно стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Додатна:

Arnason, H. H. (2008). *Istorija moderne umetnosti*. Beograd: Orion Art.

Bogdanović, K. (2005). *Uvod u vizuelnu kulturu*. Beograd: Zavod za udžbenike.

Dejvis, P.DŽ. E. i dr. (2018). *Jansonova istorija umetnosti*. Beograd: Vulkan.

Munari, B. (2022.) *Umetnost kao zanat*. Beograd: Fakultet za medije i komunikacije.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе предавања, демонстрација, практичних радова, експериментална метода			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	40	усмени испт	30
колоквијум-и			
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Луткарство
Наставник: др Драгана О. Драгутиновић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Развијање стваралачких способности студената на пољу луткарске игре. Оспособљавање студената за истраживање у области визуелне културе и ликовног васпитања, за креативно ликовно изражавање, развој критичког мишљења, креативно и кооперативно понашање. Упознавање студената са значењем лутке, постојећим облицима луткарског сценског изражавања и са начинима праћења савремених тенденција позоришног стваралаштва за децу. Оспособљавање студената за израду простора/просторне целине за креативну драмску игру и њене актере. Примена сценске лутке у васпитно-образовном процесу. Интегрисање драмске игре и луткарства кроз тематско пројектно планирање употребом техника и материјала за унапређење децјег стваралачког изражавања и стваралачке игре.
Исход предмета Студенти ће стећи знања и вештине у сценско-просторном медију кроз интерактивну наставу и учење откривањем, прикупљањем неопходних инструмената, аудиовизуелних средстава, упознавањем са изражајним могућностима различитих материјала, микс медија, комбиновањем материјала и техника у различитим уметничким дисциплинама (плес, позориште, филм, телевизија, драмски текст, реч, глас и звук у простору). Конструисаће васпитно-образовни контекст по мери све деце и сваког детета посебно, и остваривати интегрисану васпитно-образовну праксу. Поштујући и подржавајући децје способности и њихов целовит развој, пратиће и развијаће децје стваралаштво у пољу сценских уметности, креативне драмске и луткарске игре.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сценски догађај као средство масовног комуницирања. Време, простор, прича и приповедач. Простор за игру као посебно место остварене жељене слободе. Игре прерушавања. Маска, друго лице,

инструмент преображавања, као да уобразиља. Анимистичка и тотемистичка маска, богови и људи, маска глумца. Сценски костим. Карневалска маска. Ритуал и позориште. Географија луткарства. Лутка и њено значење. Митски, легендарни и епски јунаци. Врсте/типови лутака и материјали. Карактер, изглед, кретање. Сценографија (материјал, кулисе, намештај и сценска реквизита, сценско осветљење). Позорница као просторна целина; целовитост простора у драмским ситуацијама. Лутка и простор. Анимација лутке (објекта/предмета, простора). Лутка као терапијско средство.

Практична настава

Пројектовање и реализација луткарске/драмске игре. Реализација лутке (гињол, марионета, лутка на штапу, бунраку, покретне сенке, лутке на телу-руке, прсти, колена, стопала). Маске света. Етномитологија (маска, костим). Реализација маске. Папирно позориште. Сценска реквизита (прикупљање) и сценско осветљење (избор). Вербалне и невербалне игре са лутком. Импровизација (лутка, простор, анимација).

Завршни рад-пројекат: реализација луткарске игре.

Литература

Обавезна:

Каменов, Е. и Филиповић С. (2010). *Мудрост чула V део, дејче драмско стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Симић, Чакић, Н. (2007). *Белешке луткарског помоћника-приручник за луткарство*. Београд: Креативни центар.

Група аутора (1965). *Увод у луткарство*. Београд: Завод за издавање уџбеника.

Pokrivka, V. (1980). *Dijete i scenska lutka*. Zagreb: Školska knjiga

Кастори, М. С., Е. Каменов и Л. В. Пантелејева (1988). *Ликовно обликовање у дејчим вртићима СФРЈ и СССР*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Додатна:

Jurkovski, H. (2017). *Lutka u kulturi I i II*. Subotica: Otvoreni univerzitet, Međunarodni festival pozorišta za decu; Novi Sad: Pozorišni muzej Vojvodine.

Majaron, E. (2014). *Vera u lutku*. Subotica: Otvoreni univerzitet, Međunarodni festival pozorišta za decu; Novi Sad: Pozorišni muzej Vojvodine.

Марјановић, Весна (2008). *Маске, маскирање и ритуали у Србији*. Београд: Чигоја Штампа

Bihalji-Merin, O. (1971). *Maske sveta*. Beograd: Vuk Karadžić.

Ivon, H. (2010). *Dijete, odgojitelj, lutka. Pedagoške mogućnosti lutke u odgoju i obrazovanju*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методе извођења наставе

Предавања (слајд и видео пројекције), вежбе, радионице, консултације, посета позоришту.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	30
практична настава	40	усмени испит	20
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Методика физичког васпитања 1

Наставник: др Иван Јанковић, Николић С. Милош

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Оспособљавање студената за формирање адекватног стручног и професионалног става према физичком васпитању и обезбеђивање потпуног разумевања његове улоге и значаја у

психофизичком развоју деце; преношење неопходних знања за реализацију активности физичког васпитања у предшколским установама.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени за примену стечених сазнања из области методике физичког васпитања и биће спремни за непосредни рад са децом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Методика физичког васпитања- дефиниција, појам и тематско подручје; тумачење основних појмова из области физичке културе и физичког васпитања (физичка култура, физичко васпитање, физичко образовање, физичка вежба, игра, спорт, гимнастика, моторичке способности, функционалне способности, антрополошке карактеристике, моторичко умење, вештине и навике, техника, стил, тактика и др.); историјски развој физичке културе и физичког васпитања; место и улога физичке културе у систему наука; место и улога физичке културе у филогенетском и онтогенетском развоју човека; место, улога и циљ активности физичког васпитања с посебним освртом на његово место и улогу у психофизичком развоју детета; опште био-психо-социјалне карактеристике деце од 3 до 7 година; основе функционалне анатомије и физиологије телесног вежбања; биомеханичке основе кретног дејствовања (локомација); структура активности физичког васпитања; тип активности; облици рада; методе рада; средства физичког васпитања; врсте оптерећења на активностима из физичког васпитања, справе и реквизити итд.

Практична настава:

Стицање моторичких знања, умења и навика путем природних облика кретања, вежби обликовања, вежби са реквизитима, гимнастичких елемената, акробатике, народних кола и плесова, педагошких игара, покретних игара, конструктивних игара, усмерених моторичких активности и др. Посматрање и анализа телесних и здравствено-хигијенских активности које се изводе у предшколским установама

Литература

Обавезна:

Обавезна:

Ратковић, Р.(2009). *Методика физичког васпитања за студенте високих струковних школа за образовање васпитача, Народна библиотека Ариље и Висока школа за образовање васпитача*, Пирот

Ратковић, Р. (2011). *Телесно васпитање најмлађих кроз слике и речи*. Пирот: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.

Бунчић, В. (2010). *Методика физичког васпитања и спорта за дечју узраст*. Суботица: Висока школа за образовање васпитача и тренера.

Додатна:

Милановић, Љ.,Стаматовић, М.(2006). *Теорија и методика физичког васпитања*,Учитељски факултет,Ужице

Перић, Д., Цветковић, Н. (2003). *Буди прав бићеш здрав*. Београд: Библиотека града Београда.

Цветковић, Н. (2014). *Вежботека са основама локомоторног система и моторног учења*. Земун: Публик Практикум.

Ђурковић, З. (1995). *Методика физичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

Ћиновић-Којић, Д. (2002). *Физичко васпитање предшколског детета*. Београд.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 1

Методе извођења наставе: предавања, вежбе, дискусија, консултације, самостално истраживање, радионице.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Методика физичког васпитања 2

Наставник: др Иван М. Јанковић, Николић С. Милош

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положен испит из предмета Методика физичког васпитања 1

Циљ предмета

Оспособљавање студената за формирање адекватног стручног и професионалног става према физичкој култури и обезбеђивање разумевања њене улоге и значаја у развојној антропологији; оспособљавање студената за реализацију физичких активности, уз примену најадекватнијих метода, поступака, облика и садржаја рада у складу са околностима и датим потребана васпитача.

Исход предмета

Студенти ће стећи неопходна теоријска и методичка знања из области физичког васпитања како би могли самостално да реализују активности из физичког васпитања у предшколским установама.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дидактички принципи у физичком васпитању деце предшколског узраста; апликација дидактичких принципа у активностима из физичког васпитања, принцип очигледности и свесне активности, принцип узрадне примерености, принцип индивидуализације, принцип здравствено-васпитне усмерености, принцип систематичности и поступности и принцип свестраности; примена метода рада у физичком васпитању: метода усменог излагања, метода демонстрације и показивања, метода практичног вежбања (синтетичка, аналитичка, такмичарска), метода имитације и драматизације; облици рада у физичком васпитању: фронтални рад, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад; реализација активности у троделној и четвороделној структури активности из физичког васпитања (уводни део, припремни, главни и завршни); планирање физичког васпитања за децу предшколског узраста; праћење и контрола ефеката физичког вежбања; активности у природи; дечије игре, приредбе, повезивање физичког васпитања са животом и радом и друштвеном средином.

Практична настава:

Реализација активности физичког васпитања и анализа активности (реализација активности физичког васпитања, анализа активности и оцена рада студената).

Литература

Обавезна:

Ратковић, Р. (2009). *Методика физичког васпитања за студенте високих струковних школа за образовање васпитача*, Народна библиотека Ариље и Висока школа за образовање васпитача, Пирот

Ратковић, Р. (2011). *Телесно васпитање најмлађих кроз слике и речи*. Пирот: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.

Бунчић, В. (2010). *Методика физичког васпитања и спорта за дечји узраст*. Суботица: Висока школа за образовање васпитача и тренера.

Додатна:

Милановић, Љ., Стаматовић, М. (2006). *Теорија и методика физичког васпитања*, Учитељски факултет, Ужице

Перић, Д., Цветковић, Н. (2003). *Буди прав бићеш здрав*. Београд: Библиотека града Београда.

Цветковић, Н. (2014). *Вежботека са основама локомоторног система и моторног учења*. Земун: Публик Практикум.

Ђурковић, З. (1995). *Методика физичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

Џиновић-Којић, Д. (2002). *Физичко васпитање предшколског детета*. Београд.

Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Вербална, демонстративна, комбинована, аналитичка, синтетичка.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
критички осврт	20	практични испит	20
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Методика ликовног васпитања 1
Наставник/наставници: др Бојана Н. Николић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са методама, садржајима и циљевима ликовног васпитања деце предшколског узраста; са значајем дечјих ликовних радова кроз њихов когнитивни, интелектуални, социо-емоционални и естетски аспект; пружање знања о динамици развоја дечје ликовности, истраживање односа стваралаштва и игре; упознавање студената са специфичностима поступака који се примењују са децом предшколског узраста у области ликовног васпитања; изградња теоријске основе за оспособљавање студената за остваривање циљева ликовног васпитања; оспособљавање студената за истраживачке и иновативне активности, за креативно решавање проблема, развијање интегрисаног приступа у раду са децом.
Исход предмета Студенти ће се овладати методама, ликовним техникама и материјалима уз помоћ којих ће моћи позитивно да утичу на развијање и афирмацију дечјег ликовног израза користећи игру и стваралаштво као основне подстицаје; разумеће значај ликовног васпитања у процесу развоја целовите и креативне личности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Смисао, значај и функција ликовног васпитања: методика ликовног васпитања као научно-наставна дисциплина, појмови: ликовна и примењена уметност, ликовни елементи, ликовна писменост: допринос ликовног стваралаштва појединим аспектима развоја дечје личности. 2. Еволуција схватања о ликовном васпитању и образовању; ликовно васпитање кроз епохе, савремени програми и приступи. 3. Утицај визуелних уметности на децу предшколског узраста; учење кроз уметност 4. Основне

карактеристике и специфичности децјег ликовног израза 5. Развојне фазе у ликовном изражавању деце: стадијум шкрабања, прешематски стадијум, стадијум шеме, стадијум почетног реализма, стадијум визуелног реализма. 6. Анализа децјег цртежа: ликовни елементи, композиција; појаве (шеме) на децјим ликовним радовима 7. Ликовни типови деце-релација са правцима у уметности 8. Технологија ликовних материјала у односу на ликовна подручја, специфичности коришћења у односу на узраст (материјали, технике, прибор). 9. Методе васпитно-образовног рада у области ликовног васпитања 10. Законитости развоја ликовно-стваралачких способности код деце (креативност, стваралачки процес). 11. Принципи васпитно-образовног рада и утицаје на развој децјег ликовног изражавања, појам интеграције. 12. Ликовно изражавање деце са сметњама у развоју. 13. Рад са даровитом децом у области ликовног васпитања. 14. Излагање децјих ликовних радова, опремљеност и естетско уређење спољашњег и унутрашњег простора вртића, шаблони и стереотипи, штетан утицај бојанки. 15. Ликовно васпитање у основама програма.

Практична настава

Студентима се на часовима вежби приказују примери децјег ликовног стваралаштва уз задатак да кроз дискусију о њима покушају да утврде њихове особености у ликовном смислу, претпоставе одговарајући узраст детета, емоционални став о мотиву, препознају и објасне технику рада и др. Такође, студенти добијају задатак да самостално, уз помоћ стручне литературе, богате своју терминологију из области ликовне - визуелне културе и ликовног васпитања предшколске деце.

Литература

Обавезна:

Карлаварис, Б., Келбли, Ј., Станојевић Кастори, М. (1986). *Методика ликовног васпитања предшколске деце за III годину педагошке академије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Филиповић, С. (2011). *Методика ликовног васпитања и образовања*. Београд: Универзитет уметности: Klett.

Додатна:

Ardalić, K., Balić Šimrak, A., Burić, H., Tomljenović K., Žuvela D. (2017). *Razvoj likovnosti u ranoj predškolskoj dobi: performans, action painting, mekana skulptura, grafika*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Naklada, E-izdanje

Koks, M. (2000). *Dečji crteži*. Beograd: Zavod za udžbenike.

Станојевић Кастори, М. и др. (1987). *Ликовно обликовање у децјим вртићима*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Филиповић, С. (2017). *Методичка пракса ликовних педагога: методика ликовног васпитања и образовања*. Београд: ауторско издање (<https://drive.google.com/file/d/1VHPJyWG-uuLlGFTg4FeoHS9gPWmQ7p20/view>)

Филиповић, С., Каменов, Е. (2009). *Мудрост чула III део, децје ликовно стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Хаџи-Јованчић, Н. (2009). *Визуелне уметности за младе-од идеје до дела*. Београд: Клетт

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 1

Методе извођења наставе

Вербално текстуална (монолог, дијалог, дискусија), показивачка, метода сазнавања кроз праксу, откривачка и проблемска метода.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20	практични испит	20
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Методика ликовног васпитања 2

Наставник: др Бојана Н. Николић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: положен испит Методика ликовног васпитања 1**Циљ предмета**

Упознавање студената са специфичностима поступака који се примењују са децом предшколског узраста у области ликовног васпитања; конкретизација сазнања стечених у претходном курсу и почетак оспособљавања студената за непосредан рад са децом у вртићима. Развијање дивергентног мишљења, практичних умења и професионалних компетенција кроз улоге посматрача, документатора, организатора, партнера, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских знања и практичних искустава.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени за различите аспекте анализе дејих ликовних радова и продуката, као и за константни рад на подстицању дејје креативности кроз слободу израза и подржавање различитости и јединствености сваког детета. Студенти ће моћи да подстичу развој различитих вештина у раду са децом-у скаду са дејим узрасним и развојним специфичностима; подржавање децу у процесу ликовног истраживања, слободном изражавању њихових искустава и доживљаја уз уважавање различитости и оригиналности; студенти ће кроз партнерски однос са децом упознавати и примењивати елементе ликовног језика задржавајући своју индивидуалност.

Садржај предмета*Теоријска настава*

1. Планирање и извођење ликовних активности. 2. Однос дете-васпитач приликом организације активности ликовног изражавања и манипулације ликовним средствима и материјалима. 3. Повезаност ликовног васпитања са игром: фокус на процесу рада, а не на финалном продукту. 4. Интеграција ликовног васпитања са другим областима и присутност визуелних уметности у животу предшколске установе. 5. Ликовни елементи, композиција, компоновање, ликовне технике, обликовање на површини, обликовање у простору, креирање просторних целина. 6. Дете у свету ликовне уметности; допринос васпитача неговању дејјег ликовног израза. 7. Ликовно изражавање деце као игра различитим материјалима. 8. Развојне фазе у ликовном изражавању деце: стадијум шкрабања, прешематски стадијум, стадијум шеме, стадијум почетног реализма, стадијум визуелног реализма. 9. Мотивација деце и развој дејјег ликовног стваралаштва. 10. Начини подстицања ликовног изражавања деце: посматрање, замишљање, сећање, игровне активности различитим средствима и материјалима. 11. Увођење техничких иновација као подстицајног фактора у ликовним активностима, развој дигиталних компетенција. 12. Евалуација остварења циљева ликовног васпитања; документовање ликовних активности деце. 13. Неговање дејјег ликовног стваралаштва; изложбе дејих ликовних радова, презентација пројеката на нивоу васпитне групе, установе и шире друштвене заједнице. 14. Документовање и презентација ликовних активности и продуката ликовног стваралаштва деце. 15. Опремање простора којим се подстиче зачудност и естетски доживљај; подстицање деце на различите начине стваралачке прераде својих доживљаја и искустава кроз различите медије.

Практична настава

Кроз непосредни контакт са децом у Предшколској установи, студенти индивидуално изводе ликовне активности. Активност се реализује са одобрењем предметног наставника, уз претходно обављене консултације и провере о спремности студента за самостално извођење активности у вртићу. Студенти су у улози посматрача, документатора, организатора, партнера, модератора, истраживача. Студент који изводи активност врши самоевалуацију активности, а остали студенти посматрају и током дискусија анализирају виђено. Цео овај процес одвија се уз рефлексивно преиспитивање теоријских знања и практичних искустава.

Литература**Обавезна:**

Карлаварис, Б., Келбли, Ј., Станојевић Кастори, М. (1986). *Методика ликовног васпитања предшколске деце за IV годину педагошке академије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Филиповић, С. (2011). *Методика ликовног васпитања и образовања*. Београд: Универзитет уметности: Klett.

Филиповић, С., Каменов, Е. (2009). *Мудрост чула III део, дејје ликовно стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Додатна:

Ardalić, K., Balić Šimrak, A., Burić, H., Tomljenović K., Žuvela D. (2017). *Razvoj likovnosti u ranoj predškolskoj dobi: performans, action painting, mekana skulptura, grafika*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Naklada, E-izdanje

Koks, M. (2000). *Dečji crteži*. Beograd: Zavod za udžbenike.

Филиповић, С. (2017). *Методичка пракса ликовних педагога: методика ликовног васпитања и образовања*. Београд: ауторско издање (<https://drive.google.com/file/d/1VHPJyWG-uuLlGFTg4FeoHS9gPWmQ7p20/view>)
 Хаци-Јованчић, Н. (2009). *Визуелне уметности за младе-од идеје до дела*. Београд: Клетт.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе			
Вербално текстуална (монолог, дијалог, дискусија), показивачка, метода сазнавања кроз праксу, откривачка и проблемска метода.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	20
колоквијум-и	20	практични испит	30
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Методика музичког васпитања 1
Наставник: др Емилија Ј. Поповић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студената у складу са стратешким правцима развоја предшколског васпитања и образовања (Стратегија развоја образовања и васпитања у РС до 2030.) Развијање компетенција студената за самостално извођење свих облика музичких активности у предшколским установама, развијање потребног стручног и теоријског знања у области музичке педагогије за предшколски узраст, како би студенти били спремни за обављање професије струковног васпитача за рад са децом предшколског узраста у вртићу.
Исход предмета Студенти ће овладавати инструментом и методама рада са децом предшколског узраста у области музичког васпитања деце предшколског узраста, тако да ће примењивати своја стечене компетенције и знања кроз развијање интегрисаног приступа у раду са децом, тематског пројектног планирања уз поштовање индивидуалности и креативности у музичком изражавању; самостално ће изводити, подстицати и развијати музичко стваралаштво код деце предшколског узраста као средство, као садржај и начин понашања. Студенти ће бити оспособљени за истраживачке и иновативне активности, као и за креативно решавање проблема уз музику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Значај музике за децу предшколског узраста. Значај музичког стваралаштва на развој личности. Златно доба за развој музичког стваралаштва. Развијање интересовања за музику. Психофизичке и музичке особине деце предшколског узраста. Нега и култура дејег гласа. Дидактичко-методички садржаји принципи и методе музичких активности са децом предшколског узраста. Облици музичког васпитања деце предшколског узраста. Припрема дидактичког радног материјала за музичке активности. Упознавање са новим основама програма Године узлета. Припрема за непосредан рад. <i>Практична настава</i> Обавезно праћење најмање три музичке активности у вртићу деце предшколског узраста, интенција да све активности буду у различитим узрастним групама, са евалуацијом стеченог искуства.
Литература Обавезна: Ђурковић –Пантелић, М.(1998). <i>Методика музичког васпитања деце предшколског узраста</i> . Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

Додатна:
Вукомановић, Н. (1984). *Растимо с песмом*. Горњи Милановац: Дечје новине.
Јабланов, Н. (2005). *Народне песме и игре*. Београд: Креативни центар.
Манастериоти, В. (1982). *Музички одгој на почетном ступњу*. Загреб: Школска књига.
Здравковић, В., Спасић-Стошић, А. и Вучковски, Ј. (2005). *Зборник песама за музичку наставу*. Врање.
Тајчевић, М. (1990). *Основна теорија музике*. Београд: Просвета
Хиба, Н.(1986). *Музика за најмлађе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
Каменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике.
Шефер, Ј. (2000). *Креативност деце проблеми вредновања*. Београд: Институт за педагошка истраживања.
Грујић-Гарић, Г., Филиповић, С. и Каменов, Е. (2011). *Бајке и бројалице*. Нови Сад: Драгон.
Милијевић, С. (2015). *Бројалице у функцији говора и говорног изражавања*. Наша школа, часопис за теорију и праксу васпитања и образовања, 76(1), 37-53.
Бабић, О.Б. (2017). *Бројалице у функцији развоја ритмичких и говорних способности деце предшколског и раног школског узраста*. Артефакт, 3(1), 45-54.
Радош, К. (2010). *Психологија музике*. Београд: Завод за уџбенике.
Сучић, Г., Шушњар, А. (2013). *Развој гласних способности код предшколског детета*. Часопис за музичку културу Музика 1(2), 115-129.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
-----------------------------	----------------------	----------------------

Методе извођења наставе
Предавања, дискусије, практичан рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20	практични испит	20
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Методика музичког васпитања 2
Наставник: др Емилија Ј. Поповић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Методика музичког васпитања 1
Циљ предмета Оспособљавање и стручна припрема студената за професионално, самостално деловање и извођење свих облика музичких активности у предшколским установама, усклађено са тенденцијама и захтевима савремених предшкских курикулума. Упознавање студената са специфичностима поступака који се примењују са децом предшколског узраста у области музичког васпитања и почетак оспособљавања студената за непосредан рад са децом. Развијање дивергентног мишљења, практичних умења и професионалних компетенција кроз улоге посматрача, документатора, организатора, партнера, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских знања и практичних искустава.
Исход предмета Студенти ће овладати поступцима рада и препознавањем карактеристика музичког израза деце предшколског узраста. Биће оспособљени за различите аспекте деловања у свим музичким облицима -

активностима, као и за константни рад на подстицају децјег музичког креативног израза и подржавање различитости и јединствености израза код сваког детета.

Садржај предмета

Теоријска настава

Значај музике за децу предшколског узраста. Значај музичког стваралаштва на развој личности. Златно доба за развој музичког стваралаштва. Развијање интересовања за музику. Психофизичке и музичке особине деце предшколског узраста. Нега и култура децјег гласа. Дидактичко-методички садржаји принципи и методе музичких активности са децом предшколског узраста. Облици музичког васпитања деце предшколског узраста. Припрема дидактичког радног материјала за музичке активности. Упознавање са новим основама програма Године узлета. Припрема за непосредан рад.

Практична настава

Студенти ће реализовати индивидуално самосталне активности у вртићу, под менторством професора. Активност се реализује искључиво са претходним одобрењем предметног наставника, уз претходно обављене консултације и провере о спремности студента за извођење активности у вртићу самостално. Обавезна евалуација реализоване активности у вртићу, одржаће се после сваке активности у школи, са групом која је пратила активност у вртићу, у циљу рефлексивног преиспитивања теоријских знања и практичних искустава.

Литература

Обавезна:

Ђурковић –Пантелић, М.(1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

Додатна:

Вукомановић, Н. (1984). *Растимо с песмом*. Горњи Милановац: Дечје новине.

Јабланов, Н. (2005). *Народне песме и игре*. Београд: Креативни центар.

Манастериоти, В. (1982). *Музички одгој на почетном ступњу*. Загреб: Школска књига.

Здравковић, В., Спасић-Стошић, А. и Вучковски, Ј. (2005). *Зборник песама за музичку наставу*.

Врање.

Тајчевић, М. (1990). *Основна теорија музике*. Београд: Просвета

Хиба, Н.(1986). *Музика за најмлађе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Каменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике.

Шефер, Ј. (2000). *Креативност деце проблеми вредновања*. Београд: Институт за педагошка истраживања.

Грујић-Гарић, Г., Филиповић, С. и Каменов, Е. (2011). *Бајке и бројалице*. Нови Сад: Драгон.

Милијевић, С. (2015). *Бројалице у функцији говора и говорног изражавања*. Наша школа, часопис за теорију и праксу васпитања и образовања, 76(1), 37-53.

Бабић, О.Б. (2017). *Бројалице у функцији развоја ритмичких и говорних способности деце предшколског и раног школског узраста*. Артефакт, 3(1), 45-54.

Радош, К. (2010). *Психологија музике*. Београд: Завод за уџбенике.

Сучић, Г., Шушњар, А. (2013). *Развој гласних способности код предшколског детета*. Часопис за музичку културу Музика 1(2), 115-129.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, практичан рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	10
колоквијум-и	20	практичан испит	40
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста			
Назив предмета: Методика развоја говора 1			
Наставник: др Иван Ј. Стаменковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета			
Оспособљавање студената за стицање теоријских знања о развоју говора као компоненти интегрисаног курикулума; стварање теоријске основе за практични рад студената у развијању говора предшколске деце; упућивање на поступке који се примењују у раду са децом у овој области.			
Исход предмета			
Студент ће овладати битним својствима језика и факторима дечјег језичког развоја; правилно ће одабирати и користити методе, средства и облике рада којима којима се подстиче правилан развој говора код детета.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Битна својства језика. Структура језика, језик и говор. Компоненте језика и битна својства. Развој гласовне стране говора. Појава прве речи и развој дечијег речника. Појава реченице. Функције говора детета. Комуникативна способност детета. Поремећаји у говору. Мотивација за учешће деце у комуникацији. Језичке игре и стваралаштво. Књижевност у предшколском образовању (бајке, басне, приче, лирске песме).			
Практична настава			
Израда семинарског рада.			
Литература			
Обавезна:			
Бугарски, Р. (1991). <i>Увод у општу лингвистику</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника и наставна средства.			
Наумовић, М. (2000). <i>Методика развоја говора</i> . Пирот: ВШССОВ Пирот.			
Додатна:			
Каменов, Е. и Дотлић, Љ. (2000). <i>Књижевност у дечијем вртићу</i> . Нови Сад.			
Маријановић, А. (1990). <i>Дечје језичке игре</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника и наставна средства.			
Ботуровић, М. (2001). <i>Методика развоја говора</i> . Шабац.			
Матић, Р. (1986). <i>Методика развоја говора деце предшколског узраста</i> . Београд			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста			
Назив предмета: Методика развоја говора 2			
Наставник: др Иван Ј. Стаменковић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из предмета Методика развоја говора 1			
Циљ предмета			
Конкретизација сазнања стечених у претходном курсу и оспособљавање студената за непосредан рад са децом; развијање научених знања о карактеристикама говора деце предшколског узраста кроз практичан рад; евалуирање резултата.			
Исход предмета			
Студенти ће самостално примењивати стечено знање и квалификовано ће радити на развијању говора деце предшколског узраста			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Васпитач и дете као партнери у вербалној комуникацији. Говорна комуникација у групи. Говор у игри предшколског детета. Језичке игре и језичко стваралаштво. Развијање интересовања за књижевно дело. Богаћење децјег речника. Повезивање књижевности са другим уметностима.			
Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад			
Посматрање и анализа активности које се у области развоја говора изводе у предшколским установама. Укључивање у рад студената под надзором ментора и анализа искустава стечених на тај начин.			
Литература			
Обавезна:			
Каменов, Е. и Дотлић, Јб. (2000) Књижевност у дечијем вртићу. Нови Сад.			
Маријановић, А. (1990) Дечје језичке игре. Београд: Завод за издавање уџбеника и наставна средства.			
Наумовић, М. (2000) Методика развоја говора. Пирот: ВШССОВ Пирот.			
Додатна:			
Ботуровић, М. (2001) Методика развоја говора. Шабац.			
Матић, Р. (1986) Методика развоја говора деце предшколског узраста. Београд.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Вежбе, консултације, дискусија			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	практични испит	30
практична настава	20	усмени испт	20
колоквијум-и	20		
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста			
Назив предмета: Методика развоја почетних математичких појмова 1			
Наставник: др Валентина Ђ. Костић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			

Услов:			
Циљ предмета Стицање темељних знања о законитостима развоја и учења деце раних узраста и специфичностима развоја почетних математичких појмова и логичко-математичког мишљења. Упознавање студената са методичким приступима у развоју кључних математичких компентенција кроз интегрисање математичких појмова у реалном контексту васпитно-образовне праксе. Оспособљавање и припрема студената за рад са децом предшколског узраста у домену развоја почетних математичких појмова и примену логичко-математичког мишљења у различитим активностима и животно-практичним ситуацијама.			
Исход предмета Студенти ће овладати општим теоријским знањима о природи развоја детета и узајамној условљености дечјег развоја и развоја логичко-математичког мишљења. Студенти ће стећи потребне вештине и умења за имплементацију различитих методичких приступа којим се код предшколске деце подстиче развој математичких појмова и примена логичко-математичког мишљења у сагледавању и разумевању појава и односа, као и у решавању проблема.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа теоријска питања о учењу и развоју деце предшколског узраста. Предшколско дете и развој математичких појмова. Психолошке основе рада на развијању математичких појмова. Организација и основни принципи и планирање рада у развоју математичких појмова. Примена савремених метода, облика, средстава и образовне технологије у организацији активности са децом. Дидактички материјали и игра као извор знања деце предшколског узраста. Садржаји васпитно-образовног рада и стратегије за развијање математичких појмова из области: простор, просторне релације, просторно временске релације, величине и димензије, релације величина, скуп и број, геометријске фигуре и предмети облика геометријских фигура, мерење и мере. <i>Практична настава</i> Вежбе и домаћи задаци који по садржају прате садржај теоријске наставе, провера стеченог знања кроз периодичне кратке тестове знања. На часовима вежби раде се карактеристични и репрезентативни примери којим се илуструје, разрађује и продубљује наставни садржај изложен на предавањима			
Литература Обавезна: Егерић, М. (2006). <i>Методика развијања почетних математичких појмова</i> . Јагодина: Учитељски факултет. Додатна: Шимић, Г.(2000). <i>Игром до математике</i> . Шабац: Виша школа за образовање васпитача. Влаховић, Д., Врбашки, Ђ. (2009). <i>Приручник за васпитаче. Математика – збирка активности за рад у припремној групи</i> . Нови Сад: Стилос.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе Предавања, дискусије, консултације, практичан рад, самостални рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	30
периодични тестови	10	практични испт	20
колоквијум-и	30		
домаћи задаци	10		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Методика развоја почетних математичких појмова 2
Наставник: Валентина Ђ. Костић

Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из предмета Методика развоја почетних математичких појмова 1			
Циљ предмета Стицање темељних знања о методичким приступима у развоју кључних образовних компетенција кроз интегрисање математичких појмова у реалном контексту васпитно-образовне праксе. Оспособљавање и припрема студената за рад са децом у домену развоја почетних математичких појмова и примену логичко-математичког мишљења у различитим активностима и животно-практичним ситуацијама. Развој истраживачких способности, креативности и практичних умења студената за развијање целовитог приступа истраживању, планирању, праћењу и вредновању васпитно-образовне праксе			
Исход предмета Студенти ће овладати општим теоријским знањима о специфичностима развоја логичко-математичког мишљења и методичким приступима за интегрисање математичких садржаја у васпитно-образовну праксу. Студенти ће стећи потребне вештине и умења за имплементацију различитих методичких приступа којим се код предшколске деце подстиче развој математичких појмова и примена логичко-математичког мишљења у сагледавању и разумевању појава и односа, као и у решавању проблема. Студенти ће бити оспособљени да примењују различите стратегије и технике у истраживању, планирању, праћењу и вредновању васпитно-образовне праксе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интегрисање математичких садржаја у реалном контексту васпитно-образовне праксе – могућности и изазови. Мотивација деце за учење математике. Примена игара у развијању почетних математичких појмова. Примена логичко-математичког мишљења у решавању проблема. Истраживање и креативност. Примена савремених метода, облика, средстава и технологија у организацији активности са децом. Планирање рада, праћење, вредновање и документовање активности деце. Критичко рефлексивни приступ пракси – анализа и критичко процењивање остварених резултата и истраживање даљих могућности унапређења васпитно-образовне праксе. <i>Практична настава</i> Часови вежби реализују се кроз дискусије, индивидуални и групни рад студената, осмишљавање дидактичког материјала за рад са децом на развијању математичких појмова, практично извођење активности у предшколској установи; анализу одржаних активности.			
Литература Обавезна: Егерић, М. (2006). <i>Методика развијања почетних математичких појмова</i> . Јагодина: Учитељски факултет. Додатна: Шимић, Г.(2000). <i>Игром до математике</i> . Шабац: Виша школа за образовање васпитача. Влаховић, Д., Врбашки, Ђ. (2009). <i>Приручник за васпитаче. Математика – збирка активности за рад у припремној групи</i> . Нови Сад: Стилос.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Предавања, дискусије, консултације, практичан рад, самостални рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
колоквијум-и	20	практични испт	50
домаћи задаци	30		

Студијски програм : Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Методика упознавања околине 1

Наставник/наставници: Љубиша М. Михајловић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета			
Студенти усвајају знања и вештине неопходне за самостални васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста у области упознавања околине, избор метода, облика и средстава за остваривање интегративне природе активности, развијање креативности за обликовање активности деце у предшколским установама у области упознавања околине.			
Исход предмета			
Студенти стичу неопходна знања из природног и друштвеног окружења која ће омогућити уз наставак едукације у оквиру Методике упознавања околне 2 њихов практичан рад са децом предшколског узраста. Стичу знања и овладавају вештинама које ће код деце предшколског узраста развити основне представе о појмовима у непосредном окружењу и њихово повезивање, способност посматрања и уочавања појава и односа у околини, радозналост и интересовање за животну околину, естетска осећања према околини, пожељно понашање, другарство, пријатељство, сарадњу и солидарност.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Предмет проучавања методике упознавања околине; Могућности предшколског детета и учење; Утицај одраслих у изграђивању односа детета са околином - улога и значај васпитача; Основи методички принципи при упознавању деце са околином; Природа и природне појаве; Нежива природа; Универзум; Вода; Ваздух; Кретање, Топлотне појаве, Време, Простор; Жива природа - Биљни свет, Животињски свет; Човек као биолошко биће; Уочавање и разликовање живе од неживе природе; Еколошко образовање и васпитање; Дете у предшколској установи и друштвене појаве; Дете као социјално биће; Производи људске делатности.			
Практична настава			
Програмски задаци и садржаји у области упознавања околине. Методе, облици, средства рада и игре у упознавању деце са околином. Педагошко-психолошке основе организације интегративне природе активности и практичног рада око упознавања околине. Могућности и начини мотивисања и оспособљавања деце за посматрање у природи. Природне појаве и нежива природа. Природна средина, човек као биолошко биће, биљни и животињски свет као предмет интересовања, истраживања и упознавања деце предшколског узраста. Избор садржаја за упознавање друштвене средине с циљем схватања њихове повезаности и условљености.			
Литература			
Обавезна:			
Михајловић, Н. и Михајловић, Љ. (2011). <i>Методика упознавања околине</i> . Пирот: Цицero.			
Додатна:			
Каурин, Љ. (2002). <i>Мој свет - Природа и друштво за предшколце</i> . Нови Сад: Бистричак.			
Каменов, Е. (2002). <i>Упознавање околине</i> . Нови Сад: Драгон.			
Иванковић, Б. (2004). <i>Методика упознавања околине</i> . Сремска Митровица: Виша школа за образовање васпитача.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе			
Пленарна предавања (вербална метода), рад у групи, израда семинарских радова, практична провера.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испт	40
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста			
Назив предмета: Методика упознавања околине 2			
Наставник/наставници: др Љубиша М. Михајловић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Положен испит из Методике упознавања околине 1			
Циљ предмета			
Студенти усвајају знања намењена холистичкој природи развоја детета, и знања о значају интегриасане интеракције предшколског детета са својим природним и друштвеним окружењем, при чему морају бити задовољени принципи научности и основни постулати фундаменталних природних и друштвених наука. Такође, студенти стичу умешност успостављања адекватне комуникације, а садржај прилагођавају могућностима и индивидуалним способностима деце.			
Исход предмета			
Студенти се оспособљавају да природно и друштвено окружење представе деци предшколског узраста на њима најприхватљивије начине. Студенти, користећи знања о холистичкој природи развоја детета и знања о значају интегрисаног приступа упознавања околине деце предшколског узраста, омогућавају разумевање света који их окружује на разумљивим, у животу применљивим са посебним аспектом на развој пожељног понашања, учења, сналажења у простору и времену. Тиме се деца подстичу да размишљају, истражују, решавају неке проблемске ситуације, доносе одлуке, сарађују, друже се, планирају, испољавају самосталност и самопоштовање, толерантност и одговорност.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Целовит, холистички потенцијал сваког детета и склоност предшколског детета, за поједине сегменте окружења. Индивидуална интересовања, као подстицајни моменат, развоја креативности и радозналости предшколског детета за упознавање околине. Природност васпитача као предуслов објективног сагледавања света. Избор садржаја за упознавање природне и друштвене средине с циљем схватања њихове повезаности и условљености. Прирема за непосредан вапитно-образовни рад студената у предшколској установи.			
Практична настава			
Избор тематских јединица на основу садржаја из упознавања околине, као и анализа могућих праваца реализације изабраног садржаја.			
Непосредан васпитно-образовни рад студента у предшкоској установи на унапред изабране тематске јединице. Анализа рада студената након васпитно-образовног рада са децом у предшколској установи. Упутства, смернице, изазови, корекције. Студијски истраживачки рад.			
Литература			
Обавезна:			
Михајловић, Н. и Михајловић, Љ. (2011). <i>Методика упознавања околине</i> . Пирот: Цицеро.			
Михајловић, Н. и Михајловић, Љ. (2013). <i>Методика упознавања околине – ПРАКТИКУМ</i> . Крушевац: Сиграф.			
Додатна:			
Радојковић, Балог, Панић. (2009). <i>Упознавање околине, приручник за васпитаче</i> . Нови Сад: Стилос.			
Марковић, М. (2002). <i>Корак по корак I и II</i> . Београд: Креативни центар.			
Стојановић, Трајковић. (2008). <i>Живи свет око нас</i> . Нови Сад: Драгон.			
Смиљковић, С. и Стојановић, С. (2007). <i>Еколошка читанка</i> . Врање: Учитељски факултет.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе			
Предавања, вербалном и дијалошком методом, интерактивно и фронтално. Вежбе, консултације, дискусија. Практичан рад и практична провера у предшколској установи.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
			поена

активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	50	усмени испт	30
колоквијум-и	10		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Нега и васпитање деце предшколског узраста
Наставник: Срђан М. Денчић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Усвајање основних знања о нормалном расту и развоју деце предшколског узраста. Оспособљавање и примена садржаја рада у области неге, заштите, васпитања и образовања деце. Усвајање битних знања на очувању и унапређењу здравља, ставовима према болесном односно здравом детету и свим пресудним факторима од утицаја на здравље. Полазећи од стратешких праваца развоја предшколског васпитања и образовања (Стратегија развоја образовања и васпитања у РС до 2030, Основе програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета и Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја), општи циљ студијског програма је: развијање кључних компетенција и стручних умења неопходних за обављање професије струковног васпитача и медицинске сестаре васпитача у предшколским установама. Из општег циља, произилазе следећи посебни циљеви: - Свеобухватно и квалитетно образовање будућих васпитача и медицинских сестара васпитача у предшколским установама, на основу савремених теоријских знања о периоду детињства, учењу и развоју деце предшколског узраста и примера добре праксе; - Оспособљавање и стручна припрема студената за професионално деловање усклађено са функцијама предшколског васпитања и образовања у складу са тенденцијама и захтевима савремених предшколских курикулума (старање и нега о деци, брига о њиховом здрављу, схватање холистичке природе развоја и укупних потенцијала детета, схватање учења као трансформативног процеса кроз који дете мења себе и своје разумевање света, учење и подучавање као целовит процес који се одвија интегрисано у контексту свакодневног живљења, програм као остваривање добробити детета кроз односе, контекстуална природа програма, партнерство са породицом, школом и широм друштвеном заједницом; - Развој креативних способности, практичних умења и професионалних компетенција студената, будућих васпитача за грађење и развој интегрисаних предшколских програма, који су усаглашени са развојним карактеристикама и законитостима развоја и учења деце раних узраста; - Оспособљавање будућих васпитача за грађење предшколских програма- курикулума, кроз улоге посматрача, документатора, организатора, партнера, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских знања и практичних искустава; - Оспособљавање студената за остваривање професионалних улога у различитим областима деловања у складу са постулатима развијања реалног програма (непосредан рад са децом, развијање програма, професионални развој, професионално јавно деловање);

- Образовање и оспособљавање за истраживачке и иновативне активности, за креативно решавање проблема, развијање интегрисаног приступа у раду са децом кроз тематско пројектно планирање, за употребу савремене методологије и технологије е-учења;
- Обучавање и мотивисање студената за целоживотно учење и континуирано професионално усавршавање.

Исход предмета

Студенти ће усвојити знања из области неге и васпитања деце предшколског узраста која ће применити у пракси. Стећи ће знања о холистичкој природи развоја детета, узајамној условљености свих аспеката дечјег развоја, о различитим стратегијама развоја и учења; знања из области различитих наука, уметности и културе, као извора садржаја у развијању предшколског програма.

Студенти ће бити у могућности да целовито сагледају делатности предшколске установе (васпитање, образовање, нега, здравствена и социјална заштита сваког детета) и да примењују различите вештине (умења) у раду са децом у складу са њиховим узрасним и развојним специфичностима.

Садржај предмета

Теоријска настава

Стицање основних знања о психофизичком расту и развоју предшколског детета (показатељ, фактори који на њега утичу). Поремећаји раста и развоја и мере у предшколској и здравственој установи. Најчешће заразне болести – извори, начин ширења у предшколској установи, рано откривање и мере за спречавање. Вакцинације – календар, индикације и контраиндикације. Најчешће незаразне болести и рано откривање. Природна исхрана – дојење, здрава храна хигијенске навике, физичка активност. Поступци прве помоћи код повреда, крварења, прелома, тровања, утопљавања, струјног удар. Здравствено просвећивање родитеља и васпитача. Стицање знања о најчешћим облицима поремећаја понашања, вештине примопредаје детета у предшколску установу, раздобне адаптације и стварање социо-емоционалне везе у новом окружењу.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Литература

Обавезна:

Ђурић В. (1983). *Практична педијатрија*. Нови Сад: Завод за издавање уџбеника.

Даница К. (1986). *Педијатрија*. Београд: Медицинска књига, Београд – Загреб.

Додатна:

Каменов Е. (2006). *Васпитно образовни рад у дечјем вртићу*. Нови Сад: Драгон.

Каменов Е. (2006). *Васпитно образовни рад у припремној групи дечјег вртића*. Нови Сад: Драгон.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
-----------------------------	----------------------	----------------------

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, радионице

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	20	практични испит	30
семинар-и	/		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Образовна технологија

Наставник: др Александар Ј. Спасић

Статус предмета: обавезни		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: предмет није условљен другим предметима		
Циљ предмета Стварање основа код студената за разумевање и будуће професионално праћење развоја образовне технологије кроз процес обучавања и мотивисања студената за целоживотно учење и континуирано професионално усавршавање. Објашњавање карактеристика, теоријских основа, значаја и принципа практичне примене различитих образовно-васпитних средстава. Надоградња постојеће техничке и информатичке писмености студената и њихово оспособљавање за практично коришћење рачунара и других техничких средстава у процесу образовања и васпитања. Упознавање студената са предностима коришћења информационо-комуникационих технологија у предшколским активностима, настави и у учењу уопште.		
Исход предмета Студенти ће овладати применом савремених образовних технологија у различитим сегментима функционисања предшколске установе; овладаће теоријским концептима савремених образовних технологија. Студенти ће израђивати савремена образовно-васпитна средства, биће упознати са практичним руковањем основним техничким средствима и системима који се могу користити у васпитању и организацији активности деце предшколског узраста. Студенти ће разумети и примењивати Интернет и мултимедију у образовању и васпитању. Студенти ће развити позитиван однос према целоживотном учењу, личном и професионалном развоју и професионалном јавном деловању. Студенти ће развити спремност за примену дигиталних технологија у грађењу и развијању предшколског програма		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <u>1. Појам и историјат развоја образовне технологије</u> <u>2. Индивидуални сазнајни процеси и образовно-васпитна средства</u> <u>3. Тродимензионална образовна средства</u> <u>4. Дводимензионална визуелна образовна средства</u> <u>5. Аудитивна и аудиовизуелна образовна средства</u> <u>6. Техничка образовно-васпитна средства, помагала и системи</u> <u>7. Персонални рачунар као универзално техничко образовно средство</u> <u>8. Образовни софтвер</u> <u>9. Видео игре и њихов значај у образовању и васпитању</u> <u>10. Презентациони софтвер и принципи презентовања</u> <u>11. Образовање у електронском окружењу</u> <i>Практична настава</i> Рад са програмом за израду презентација (MS Power Point). Израда презентација намењених деци. Рад са интерактивном таблом. Коришћење дигиталног пројектора. Коришћење Интернета и проналажење неопходних материјала за израду презентација. Претраживачи и технике претраживања. Сигурност на Интернету. Упознавање и практична употреба програма за обраду дигиталних слика. Рад са програмима за репродукцију звука и видео материјала. Рад са програмима за едитовање аудио-визуелних записа.		
Литература Обавезна: Спасић, А. (2010). <i>Основи образовне технологије</i> . Пирот: Пи-прес. Додатна: Витич, В.А. и Шулер, Ч.Ф. (1966). <i>Аудио-визуелна средства, њихова природа и употреба</i> . Београд: Вук Караџић. П-А.Ратлић, Ш.К. Гунтер (2013). <i>Office 2013: Као од шале</i> . Београд: ЦЕТ. П-А.Ратлић (2016). <i>Office 2016: Као од шале</i> . Београд: ЦЕТ. В. Melton et al. (2013). <i>Microsoft Office Professional 2013 Step by Step</i>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе предавања, дискусије, практичан рад и руковање рачунарима и техничким средствима		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
провера практичних знања	30	усмени испит	
колоквијум	10	практични испит	
семинарски рад	10		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Општа и предшколска педагогија
Наставник/наставници: др Данијела Р. Видановић, Јањић Д. Драгана
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са педагогијом као науком, разумевање педагошког интегралног проучавања васпитних феномена и њихове друштвено-историјске условљености, као и припремање студената за изучавање и разумевање педагошких феномена и питања у оквиру других наставних предмета. Упознавање студената са филозофско-теоријским гледиштима и основним научним сазнањима потребним за разумевање процеса од којих се састоји васпитање деце раних узраста; омогућавање студентима да стекну трајан увид у значење васпитно-образовних поступака које ће примењивати у непосредној пракси. Упознавање и разумевање различитих друштвених и теоријских полазишта предшколског васпитања и образовања. Разумевање, преиспитивање и критичко сагледавање комплексне природе предшколског васпитања. Изграђивање професионалног, етичког односа према сопственој пракси.
Исход предмета Након завршене наставе студенти ће: познавати, анализирати, процењивати и вредновати идеје о васпитању, познавати холистичку природу развоја деце и условљеност развоја, промишљати и објашњавати поступке у васпитању предшколске деце који произилазе из основних знања о развоју детета и циљева васпитања; препознавати, наводити, разликовати, описивати и објашњавати различита теоријска гледишта и концепције детињства у односу на прошле и савремене парадигме раног и предшколског васпитања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Друштвено историјски развој васпитања. Развој идеја о васпитању и допринос педагошких класика развоју педагошке мисли. Основни педагошки појмови, васпитање, образовање, самоваспитање, самообразовање, доживотно учење. Предшколско васпитање, као део укупног система васпитања. Функције предшколског васпитања и образовања. Промене у схватањима деце и развоја и могућностима образовања и учења. Теорије развоја и предшколска деца. Проблеми учења предшколске деце и индивидуализација приступа. Социјализација у програму предшколског васпитања. Од програма до курикулума. Важећи програм код нас. Различити типови програма. Партнерски однос у васпитању. <i>Практична настава:</i> Самостално и критичко проучавање додатне литературе која се тиче наведених садржаја.
Литература Обавезна: Каменов, Е. (2002). <i>Предшколска педагогија</i> (књига прва). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Каменов, Е. (2006). <i>Образовање предшколске деце</i> (књига друга). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Крњаја, Ж. (2005). <i>Увод у педагогију</i>. Београд: АМ. График. Додатна литература:

Антонијевић, А.(2014): <i>Утемељење система знања у педагогији</i>, http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/Utemeljenje_sistema_znanja_u_pedagogiji.pdf Брунер, Ј. (1976/2-3): Процес образовања. <i>Педагогија</i> :Београд Vuthed, М.(2012): Различите перспективе о раном детинству: теорије, истраживање и политика https://www.cipcentar.org/i_roditelji_se_pitaju/PDF/prava_deteta/Woodhead%20-%20Razlicite%20perspektive%20o%20ranom%20detinjstvu.pdf Марјановић, А.(1987/1-4): Тематско програмирање: извори, концептуализација, педагошка расправа и примена, ефекти, <i>Предшколско дете</i>. Београд Медоуз, С., Кешдан, А.(2000) <i>Како помоћи деци да уче</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Основе програма предшколског васпитања и образовања- Године узлета https://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/09/OSNOVE-PROGRAMA-.pdf Павловић-Бренеселовић, Д, Павловски, Т. (2000): <i>Партнерски однос у васпитању</i>, Београд: Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет Београд, ЦИП. Ценић, С., Петровић, Ј.(2005): <i>Васпитање кроз историјске епохе</i>, Врање: Учитељски факултет Врање, Едука- Београд			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предмет се реализује путем предавања, као и преко интерактивних анализа и дискусија, педагошких радионица, презентација и дискусија самосталних радова студената (приказ књига и актуелне литературе).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Општа психологија и психологија личности
Наставник: др Мирјана М. Станковић – Ђорђевић, др Марина Р. Костић, Наташа С. Јонић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са основним знањима о историјату предмета, задацима и научној заснованости опште психологије, методама, техникама и областима проучавања психичких процеса и особина (когнитивним, конативним и афективним процесима, особинама темперамента, карактера, о моралу), способностима, посебно о интелигенцији; упознавање студената са интегралним проучавањем психичког живота човека, са појмом личности у психологији и сродним појмовима, као и најважнијим теоријама личности у психологији (психоаналитичка теорија, бихејвиористичка, хуманистичке теорије).
Исход предмета Студенти ће бити у стању да разумеју, вреднују и примењују сазнања из области опште психологије и психологије личности, односиће се критички према основним теоријским

поставкама опште психологије и психологије личности; трансферисаће стечена знања у непосредном раду са децом у предшколској установи, моћи ће да размењују и примењују стечена знања са колегама из области просветне струке.

Садржај предмета

Теоријска настава

Историјски развој психологије као науке, предмет и задаци психологије, методе и технике психолошког истраживања, Органске основе психичког живота, Психички процеси: когнитивни – осети, опажаји, пажња, учење, памћење и заборављање, мишљење; афективни процеси; конативни процеси; Психичке особине – темперамент, карактер, способности; Појам личности и појмови сродни појму личности, Социјализација, Теорије личности, Психоаналитичка теорија личности, Бихејвиоризам и теорија учења - Бандура, Хуманистичке теорије – А.Маслов, К.Роџерс, Г.Олпорт; Когнитивно-развојна теорија Ж.Пијажеа, Културно-историјска теорија Л.С. Виготског

Практична настава: Вежбе,

Демонстрација техника психолошког истраживања, Анализе семинарских радова, Припреме за колоквијуме, Колоквијуми, Анализа колоквијума

Литература

Обавезна:

Станковић – Ђорђевић, М.(2013). *Теме из психологије*. Пирот: ВШССОВ Пирот. стр. 1 – 188

Додатна:

Смедервац, С. И Митровић, Д. (2009). *Личност, методи и модели*. Београд: Центар за промењену психологију.

Хол, К. и Линдзи, Г.(1982). *Теорије личности*. Београд: Нолит.

Хрњица, С. (1990). *Општа психологија са психологијом личности*. Београд: Научна књига.

Кондић К. и сар.(1997). *Психодинамска развојна психологија*. Београд: Плато.

Хрњица, С. (1982). *Зрелост личности*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

изворна дела за семинарске радове: С.Фројда (Психопатологија свакодневног живота), Олпорта (Склоп и развиј личности), Роџерса (Како постати личност) итд.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
-----------------------------	----------------------	----------------------

Методе извођења наставе

Монолошка, дијалогска, интерактивне методе учења – кооперативно учење, индивидуални рад студената, учење уз помоћ рачунара и интернета

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20 X 2	практични испит	
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Предмет завршног рада

Наставник: Наставник ментор

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Остварених 150 ЕСПБ

Циљ

Систематизација теоретских и практичних знања стечених на студијском програму и на стручној пракси, кроз које студент усваја начине доношења практичних одлука. У оквиру Предмета завршног

рада циљ је да студент: стекне најновија сазнања из одређене стручне области, примени познавање система за претраживање иностране и домаће литературе у електронском и штампаном облику. Стицање знања о начину, структури и форми писања извештаја након извршених анализа и других активности које су спроведене у оквиру задате теме завршног рада. Стицање искуства у самосталном ефективном и ефикасном решавању постављеног конкретног проблема у оквиру подручја студијског програма употребом научних метода и поступака и научно-стручне литературе.

Исход

Студенти ће бити оспособљени за примену стечених теоретских знања и вештина са студијског програма кроз практичну примену за решавање конкретних проблема. Оспособљеност за планирање, организовање и спровођење стручног пројекта који задовољава конкретне почетне циљеве. Студенти ће бити оспособљени за истраживање са свим елементима који су потребни: формулисање теме, преглед литературе, израда методологије рада, поступак прикупљања података, писање извештаја. После обављеног прегледа литературе, студент ће овладати знањима и стећи компетенције потребне за самосталан рад у одређеној области, упознаће се са одређеном облашћу стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме издате области, и биће оспособљен за самосталан истраживачки рад у изабраној области.

Садржај

Право да бира Предмет завршног рада студент стиче након уписа завршног (шестог) семестра, на студијском програму. Предмет завршног рада формира се појединачно у складу са потребама и облашћу која је обухваћена задатом темом завршног рада. Студент проучава стручну литературу, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком Завршног рада. Студент одабира наставника за овај предмет који је ментор Предмета завршног рада, а касније и Завршног рада. У договору са ментором (наставником) студент из дате области бира тему у оквиру које ће се бавити претраживањем литературе за одабрани проблем стручног истраживања. Ментор прати рад студента у свим фазама стручноистраживачког рада студента: Предмета завршног рада и Завршног рада. Предмет завршног рада подразумева почетна теоретска истраживања у области, након чега се дефинишу проблематика и циљеви Завршног рада. Предмет завршног рада може да буде поткрепљен практичним радом, што подразумева прикупљање, обраду и анализу података, као и креирање писане комуникације уз надзор ментора.

Литература

У зависности од одабране теме завршног рада.

Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:	Истраживачки рад: 4
Методе извођења наставе			
Менторски рад и самостални истраживачки рад студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Истраживачки рад	50	Усмени испит	50

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Пројектни приступ у раду са предшколском децом

Наставник: др Татјана К. Марковић, маг. Миљковић Д. Милан

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов:

Циљ предмета

Увођење студената у специфичне карактеристике, процедуру и принципе развијања интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање. Упознавање функције и значаја педагошке документације и документовања. Стицање знања и способности за рад на пројектима са децом

предшколског узраста. Развијање рефлексивног приступа пракси у дијалогу са менторима, колегама, децом и породицом. Развијање способности аргументоване дискусије и презентације рада.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени за интегрисани приступ учењу и развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање. Развиће истраживачке вештине, стећи знања о посматрању и процени дечјих активности, разумети значај сваке етапе у раду на пројекту, увидети значај документовања и овладати начинима израде педагошке документације, бити оспособљени да учествују у вредновању постигнутих ефеката у раду.

Садржај предмета

Теоријска настава

Развијање интегрисаног приступа кроз тематско и пројектно планирање. Разлике између пројектног и тематског планирања. Историјски приступ развоја пројекта. Различите концепције пројектног приступа у раду. Пројектни приступ у раду – Ређо Емилија. Структура и динамика развијања пројекта. Фазе рада на пројекту. Праћење и посматрање у пројектном приступу. Покретање теме/пројекта, заједничко развијање, вредновање. Значај физичког и социјалног окружења. Функција и значај педагошке документације. Средства и технике документовања. Дечји и пројектни портфолио. Педагошка документација као средство за развијање рефлексивне праксе. Значај и место игре у пројектном приступу. Дете у пројектном приступу. Есенцијалне улоге васпитача у раду на пројекту. Важност дијалога у раду на пројекту. Значај рада на пројекту: самостална организација и лична одговорност, циклично планирање, учење учења, социјално учење, интердисциплинарност, промењена улога васпитача, рефлексивност.

Практична настава

Израда скице за пројекат, извођење почетних корака развијања теме/пројекта на терену, циклично планирање, документовање, вредновање, израда извештаја (документације), дискусија.

Литература

Обавезна:

Krnjaja, Ž., Pavlović Breneselović, D., (2017). *Projektni pristup učenju*, IPA Filozofski fakultet Beograd., стр. 8-55.

Marković, T., (2017). *INTEGRATIVNA PRAKSA, Integrativni pristup vaspitnoj praksi u predškolskim ustanovama*, Visoka škola stukovnih studija za obrazovanje vaspitača, Piroć.

Додатна:

Vecchi, V. (2010), *Art and Creativity in Reggio Emilia, Exploring the role and potential of ateliers in early childhood*, Education, Routledge Taylor & Francis Group.

Devjak, T., Petrović-Soćo, B. (2009). *Projekti i „projekti“ u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja*. u: Vujućić, L., Duh, M., (ur.), *Interdisciplinarni pristup učenju, put ka kvalitetnijem obrazovanju deteta*, Rijeka, Učiteljski fakultet u Rijeci, Maribor, Pedagoški fakultet, стр. 197 – 209.

Katz, L., Shard, S. [http:// www.projectapproach.org](http://www.projectapproach.org)

Krnjaja, Ž., (2015). *Projektni pristup učenju u predškolskim programima*, *Pedagogija*, LXX, 2, стр.188-197.

Krnjaja, Ž., (2016). *Gde stanuje kvalitet*, knjiga 3, *Razvijanje prakse decjeg vrtica*, Scanner studio, Beograd.

Krnjaja, Ž., Pavlović Breneselović, D., (2022). *Приручник за документовање; Педагошка документација и документовање у Основама програма „Године узлета“*, Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Основе програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета (2018). *Службени гласник РС – Просветни гласник*, бр. 16, 2018.

Slunjski, E., Mališić, A. (2009). *Integrirano učenje djece i dokumentiranje njihovih aktivnosti u vrtiću*, u: Vujućić, L., Duh, M., (ur.), *Interdisciplinarni pristup učenju, put ka kvalitetnijem obrazovanju deteta*, Rijeka, Učiteljski fakultet u Rijeci, Maribor, Pedagoški fakultet, стр. 223-234.

Rinaldi, C. (2006), *In Dialogue with Reggio Emilia*, Listening, researching and learning, London, New York

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Предмет се реализује путем предавања, практичних вежби, самосталног истраживачког рада, израде и презентације пројекта, анализе и дискусија.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста	
Назив предмета: Развој почетних информатичких појмова	
Наставник: др Александар Ј. Спасић	
Статус предмета: изборни	
Број ЕСПБ: 5	
Услов: предмет није условљен другим предметима	
Циљ предмета Развој креативних способности, практичних умења и професионалних компетенција студената, будућих струковних васпитача за грађење и развој интегрисаних предшколских програма, који су усаглашени са развојним карактеристикама и законитостима развоја и учења деце раних узраста. Стварање основе код студената за разумевање и будуће професионално праћење принципа и метода развоја почетних информатичких појмова код деце предшколског узраста. Упознавање студената са карактеристикама, теоријским основама, значајем и принципима практичне примене метода који омогућавају праћење развоја почетне рачунарске писмености. Оспособљавање студената за коришћење рачунара и других техничких средстава и помагала у процесу пројектовања и израде комплета материјала неопходног за развој почетних рачунарских појмова. Упознавање студената са ограничењима коришћења информационо-комуникационих технологија у развоју почетних информатичких појмова.	
Исход предмета Студенти ће развити позитиван однос према целоживотном учењу, личном и професионалном развоју и професионалном јавном деловању. Студенти ће развити спремност за примену дигиталних технологија у грађењу и развијању предшколског програма. Студенти ће познавати основне теоријске концепте развоја почетних информатичких појмова у раном детињству. Студенти ће разумети систем поступака за ефикасан и професионалан рад при развијању почетних информатичких појмова код деце. Студенти ће израђивати савремена образовно-васпитна средства и методе које су погодне за развој почетних информатичких појмова код деце предшколског узраста.	
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. <u>Значај раног развоја информатичке писмености</u> 2. <u>Присуство рачунара у раном детињству</u> 3. <u>Када и како понудити детету рачунар?</u> 4. <u>Физички развој детета и могућности употребе средстава информационих технологија</u> 5. <u>Ергономија употребе рачунара код деце</u> <i>Практична настава</i>	6. <u>Фазе развоја вештина употребе средстава информационе технологије</u> 7. <u>Почетни развој рачунарске писмености</u> 8. <u>Рани развој рачунарске писмености</u> 9. <u>Самостални развој рачунарске писмености</u> 10. <u>Видео игре и њихов значај за развој почетних информатичких појмова</u> 11. <u>Значај и улога родитеља у развоју почетних информатичких појмова</u>

Упознавање својстава рачунара као универзалног образовно-васпитног средства. Практичан рад са програмом за израду презентација (MS Power Point). Рад у програмском језику Scratch. Израда презентација и програма намењених развоју почетних рачунарских појмова. Пројектовање и израда једноставних вежби и садржаја који потпомажу развој моторике неопходне за почетно коришћење рачунара. Коришћење Интернета за проналажење и припрему образовно-васпитних средстава која су намењених развоју почетних рачунарских појмова.

Литература

Обавезна:

Анђелковић, Н. (2008). *Дете и рачунар у породици и дечијем вртићу*. Београд: Беокига.

Спасић, А. (2010). *Основи образовне технологије*. Пирот: Пи-прес.

Додатна:

Robinson, H.M. (2009). *Emergent Computer Literacy: A Developmental Perspective*. New York-London: Routledge.

Melton B.et al. (2013). *Microsoft Office Professional 2013 Step by Step*, O'Reilly Media, Inc.

Marji M. (2014) *Learn to Program with Scratch A Visual Introduction to Programming with Art, Science, Math and Games*, San Francisco: No Starch Press, Inc.

Hall, D.(2010). *The ICT Handbook for Primary Teachers: A guide for students and professionals*. London-New York: Routledge

new york knowledge

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе предавања, дискусије, практичан рад на рачунарима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
колоквијум	20	практични испит	
семинар-и	30		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Развојна и педагошка психологија
Наставник: др Мирјана М. Станковић – Ђорђевић, др Марина Р. Костић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: положен курс из Опште психологије и психологије личности
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима психичког развоја и пружање увида из области психичког развоја детета од концепције до поласка у школу: анатомско-физиолошке карактеристике, когнитивни, конативни, афективни развој, развој говора, дечја игра, ликовно изражавање; упознавање студената са проблематиком процеса учења и општег когнитивног развоја предшколског детета у циљу унапређивања и боље организације процеса учења у вртићу и припреме за школу.
Исход предмета Студенти ће самостално пратити стручну литературу из области развојне психологије; репродуковаће, схватаће, издвајаће битне информације; интегрисаће стечено знање, закључиваће и изградиће индивидуалан приступ психичком развоју детета; изградиће критички став у односу на основна теоријска опредељења о развоју детета и компетентно и флексибилно примењивати стечена знања у интеракцији са децом у предшколској установи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет, задаци, методе и технике психологије предшколског детета. Матурација и појам сензитивног периода у развоју. Тенденције психомоторног развоја. Пренатални период, карактеристике и аспекти

развоја. Период новорођенчета и одојчета - карактеристике и аспекти развоја. Период малишана - карактеристике и аспекти развоја. Предшколски узраст - карактеристике и аспекти развоја. Предмет педагошке психологије. Учење - појам, значај и врсте. Чиниоци успешног учења. Подстицаји за учење, мотивација. Напредовање у току учења. Трансфер у учењу. Памћење и заборављање. Активно учење наспрам традиционалног, облици активног учења. Примена едукативних радионица у раду са децом.

Практична настава: Вежбе,

Анализа семинарских радова, припреме за колоквијуме, израда колоквијума, анализа резултата колоквијума

Литература

Станковић-Ђорђевић, М. (2013). *Теме из психологије*. Пирот: ВШССОВ Пирот.

Смиљанић, В. (1997). *Дечја психологија*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Група аутора (1998). *Корак по корак, I и II*. Београд: Креативни центар.

Нешић Б. и Радомировић В. (2000). *Основи развојне психологије*. Јагодина: Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет Јагодина.

Зборник 3, *Когнитивни развој детета*. (1990). Београд: Савез друштава психолога Србије.

Ивић и сар. (1994). *Приручник за вежбе из развојне психологије*. Београд: Савез друштава психолога Србије.

Вучић Л. (1987). *Педагошка психологија*. Београд: Савез друштава психолога Србије.

Ивић и. и сар. (1997). *Активно учење – настава*. Београд: Институт за психологију.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе: Монолошка, дијалогска, интерактивне методе учења – кооперативно учење, тимска настава, учење уз помоћ рачунара и интернета			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	20 X 2	практични испит	
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Сарадња са породицом

Наставник/наставници: др Данијела Р. Видановић, др Татјана К. Марковић, Драгана Д. Јањић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: -

Циљ предмета

Упознавање студената са савременим схватањима породице и њене васпитне функције, као и различитим облицима сарадње и партнерства породице и предшколске институције. Сагледавање односа дечјег вртића и породице у односу на различите парадигме (затворен и отворен систем). Стицање умења и овладавање стратегијама за укључивање породице у развијању и грађењу програма установе, као и за пружање подршке родитељима у решавању различитих васпитних проблема и ситуација.

Исход предмета

Након завршене наставе студент: познаје и образлаже најважнија обележја савремене породице и остваривање њене васпитне функције у свакодневним животним условима, познаје и користи различите начине сарадње са породицом и примењује принципе асертивне комуникације за успостављање

партнерских односа са породицом, преиспитује своја полазишта, претпоставке и очекивања од сарадње са породицом и постојеће обрасце моћи, активно настоји да пружи помоћ и подршку родитељима у решавању васпитних проблема, развија и истражује различите видове комуникације и обезбеђује узајамну информисаност са породицом, развија програм који омогућава активно укључивање породице у смислу давања јединственог доприноса развоју и напредовању деце, примењује различите начине укључивања породице и локалне заједнице у развијању програма, креира и користи различите инструменте и технике за испитивање потреба породице и евалуацију сарадње са породицом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Савремена породица и њена васпитна функција. Значај и функције сарадње породице дејег вртића. Аспекти и садржаји сарадње породице и дејег вртића. Партнерство са породицом- развијање односа партнерства, услови и могућности успостављања партнерских односа. Комуникација са породицом, услови и принципи успешне асертивне комуникације, комуникација уважавања искуства родитеља. Облици усмене и писане комуникације. Облици сарадње и стратегије повезивања у процесу адаптације деце у вртићу, у процесу припреме деце за полазак у школу, сарадња са родитељима деце са посебним образовним потребама. Могућности мотивисања родитеља за прихватање активније улоге у развијању програма установе и програма на нивоу конкретне васпитне групе. Саветодавни рад васпитача са родитељима и укључивање стручног тима установе.

Практична настава

Самостално и критичко проучавање додатне литературе која се тиче наведених садржаја, презентација и анализа извештаја са стручне праксе, рад са интернет ресурсима.

Литература

Обавезна:

Goldner-Vukov, M. (1988): *Porodica u krizi*. Beograd – Zagreb: Medicinska knjiga.

Ђорђевић, Б. (1985): *Савремена породица и њена васпитна улога*. Београд: ИПА

Марјановић, А. (1987): Васпитна функција породице, Дечји вртић као отворен систем, *Предшколско дете* 1-4, Београд

Павловић - Бренеселовић, Д. (2012): *Од природних непријатеља до партнера, системски приступ односу породице и јавног васпитања*, Београд: Филозофски факултет, Универзитет у Београду.

Додатна литература:

Гордон, Т. (1997.): *Умеће родитељства*. Београд: Креативни центар.

Голднер – Вуков. М. (1988): *Породица у кризи*. Београд – Загреб: Медицинска књига.

Maleš, D. (ur) (2011): *Nove paradigme ranoga odgoja* Zagreb: Filozofski fakultet sveučilišta u Zagrebu.

Медић, С., Матејић-Ђуричић, З., Влаовић-Васиљевић, Д. (1998): *Школа за родитеље*. Београд:

Институт за педагогију и андрагогију филозофског факултета.

Основе програма предшколског васпитања и образовања- Године узлета <https://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/09/OSNOVE-PROGRAMA-.pdf>

Павловић-Бренеселовић, Д, Павловски, Т. (2000): *Партнерски однос у васпитању*, Београд: Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет Београд, ЦИП.

Rozenberg, M. (2020): *Nenasilna komunikacija*. Beograd: Harmonija.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2

Методе извођења наставе Предавања, вежбе, дискусије, индивидуални и групни рад, радионице, презентације радова, индивидуалне консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	20
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Сценска уметност и позориште за децу

Наставник: др Јелена П. Вељковић Мекић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са историјатом, развојем, теоријом и значајем сценске уметности. Откривање и развијање драмских креативних способности студената. Оспособљавање студената за драматизацију поетских и прозних текстова и писање оригиналних драмских текстова. Оспособљавање студената за извођење драмских вежби и игара и за осмишљавање и реализацију разноврсних драмских активности у раду са децом предшколског узраста.

Исход предмета

Студент ће примењивати стечено теоријско и практично знање у свакодневном раду са децом. Синкретична природа драмске уметности омогућиће будућем васпитачу широко поље за игру, истраживање и креирање замишљених ситуација. Студент ће бити у стању да одабира, анализира и валоризује драмске текстове, да врши адаптације и пише оригиналне драмске текстове. Уз уважавање природе и разлика деце, будући васпитач ће моћи да обавља режисерске активности и да користи креативни драмски процес у непосредном раду са децом. Студент ће развити естетско-уметнички критеријум за рецепцију позоришне представе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основи драмске уметности. Историја позоришта. Драмски текст. Позоришни ефекти: осветљење, музика, декор, костим, маска. Позоришна режија. Глума. Сценска уметност за децу. Сценска бајка у српској дечјој књижевности. Режија за децу. Луткарство. Драмске радионице у предшколским установама.

Практична настава:

Вежбе у различитим облицима сценског изражавања: вежбе опуштања, дисања, концентрације, координације; невербално изражавање: мимика и гест прича; сценски говор: вежбе дијалога и монолога; драмски сукоб и радња; драмске импровизације; етиде итд. Израда декора, костима и маски. Драмска обрада прозних и поетских текстова, писање оригиналних драмских текстова и припреме за режирање представа за децу и са децом-глумцима предшколског узраста.

Литература

Обавезна:

Петровић, Т. (1994). *Сценска уметност: избор текстова*. Врање: Учитељски факултет.

Мисаиловић, М. (1991). *Дете и позоришна уметност*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Додатна:

Викторовић, О. (2004). *Драмска радионица*. Београд: ЗУНС.

Викторовић, О. (2005). *Драмска радионица 2*. Београд: ЗУНС.

Грант, Н. (2006). *Историја позоришта*. Београд: Завод за уџбенике.

Јурковски, Х. (2007). *Теорија луткарства: огледи из историје, теорија и естетике луткарског театра*. Суботица: Међународни фестивал позоришта за децу. Лешић, З. (2010). „Драма”, у: *Теорија књижевности*. Београд: Службени гласник, 420-450.

Млађеновић, М. (2009). <i>Одлике драмске бајке: преобликовање модела бајке у српској драмској књижевности за децу</i> . Нови Сад: Стеријино позорје—Позоришни музеј Војводине. Млађеновић, М. (2017). <i>У замку замки: драмски и сценски потенцијал поезије и прозе за децу</i> . Сомбор: Градска библиотека “Карло Бијелички”, Нови Сад: Међународни центар књижевности за децу “Змајеве дечје игре”.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, дискусија, консултације, самостално истраживање, радионице.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	20	практични испит	
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Социологија детињства
Наставник: др Мирјана М. Маковић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са предметом социологије детињства. Свеобухватно и квалитетно образовање будућих васпитача у предшколским установама, на основу савремених социолошких теоријских и емпиријских знања о периоду детињства, учењу и развоју деце предшколског узраста. Оспособљавање и стручна припрема студената за професионално деловање усклађено са функцијама предшколског васпитања и образовања у складу са тенденцијама и захтевима савремених предшколских курикулума (старање и нега о деци, брига о њиховом здрављу, схватање холистичке природе развоја и укупних потенцијала детета, схватање учења као трансформативног процеса кроз који дете мења себе и своје разумевање света, учење и подучавање као целовит процес који се одвија интегрисано у контексту свакодневног живљења, програм као остваривање добробити детета кроз односе, контекстуална природа програма, партнерство са породицом, школом и широм друштвеном заједницом). Циљ предмета јесте да се студенти упознају са основним проблемима детета и детињства, као и приступима њиховом проучавању. Ова сазнања треба студенте да оспособе да из социолошке перспективе и на критички начин проблематизују питања која постављају савремени породични живот, живот деце у породици и ван ње, као и глобалне друштвене промене. Студенти треба да усвоје знања о одговорности коју носи породица за понашање и одрастање деце у психолошки здравом окружењу у модерном друштву. Затим, упознавање са начинима старања о деци, димензијама детињства, правима детета у савременом друштву, а све у циљу бољег усавршавања у раду са децом, разумевању дечије природе и дечијег света и адекватнијем прихватању свих различитости код деце.
Исход предмета Студент ће умети да распозна све облике социјалног понашања детета на предшколском узрасту и сходно томе моћи да се постави и ради са децом на њиховом даљем развоју. Демонстрираће поседовање личних квалитета личности и диспозиција и њихову рефлексију на професионално поље рада. Уважаваће различитости мултикултуралности и градиће блиске, поверљиве и реципрочне односе са родитељима развојем сарадње на партнерском нивоу, ради бољег упознавања света деце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дете и детињство. Идеја детињства и пракса детињства. Појам брака и породице. Место и улога породице у развоју деце. Планирање породице. Породица и дечји социјални и емоционални развој. Друштвени контекст породице (брачни и родитељски односи у савременом друштвеном контексту).

Припрема за родитељство. Мотиви родитељства. Планирање породице (жељеност и нежељеност детета). Одговорност родитеља за здраве односе у породици. Родитељство и детињство. Страње о деци. Детињство у историји. Детињство и савремено друштво. Димензије детињства. Маргинализација детињства. Дечија права. Породица и рад. Утицај породице на развој деце. Породица и деџи емоционални социјални живот.

Практична настава

Анализа литературе из области социологије детињства и одбрана семинарских радова.

Литература

Обавезна:

Аријес. Ф. (1989). *Векови детињства*. Београд: Завод за уџбенике и насавна средства.

Ненадић, М. (2011). *Социологија детињства, хрестоматија*. Сомбор: Педагошки факултет у Сомбору.

Додатна:

Милић, А. (1988). *Рађање модерне породице*: Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Станојевић, В.(1990). *Породица и васпитање деце*. Београд: Унирекс.

Милић, А. (2001). *Социологија породице*, Београд: Чигоја.

Кон, И. С. (1991). *Дете и кутура*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Мацановић, Н. (2021). *Унапређење квалитета живота деце и младих*. Зборник радова. Бања Лука.

Жарко, Т. (2009). *Представа о детету у српској култури*. Антологија српске књижевности. Београд: Учитељски факултет. www.ask.rs.

Број часова активне наставе	Теоријска настава:2	Практична настава:2
------------------------------------	----------------------------	----------------------------

Методе извођења наставе

Монолошка, Предавања, семинарски радови, дискусије, групни рад, радионице

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Српски језик и култура говора

Наставник/наставници: др Душица М. Потих

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета:

Упознавање студената, будућих васпитача са појмом стандардни српски језик и са појединачним лингвистичким дисциплинама. Овладавање појмом култура говора и основним лингвистичким појмовима, као и са језичком прагматиком и њеним поступцима. Развијање свести студената, будућих васпитача, о значају језика за целокупни развој детета и њиховог интересовање за трајно усавршавање лингвистичких вештина.

Исход предмета:

Студент ће усвојити основна знања о одликама српског језика на свим језичким нивоима. Биће оспособљен за компетентну примену теоријских знања из области српског језика и овладаће компетенцијама језичке прагматике и вештинама вербалне и невербалне комуникације. Будући васпитач владаће српским језиком и његовом практичном применом у васпитно-образовном раду.

Садржај предмета*Теоријска настава:*

Језик, лингвистика, култура говора; појам информације и комуникације, језик и говор, говор и писмо; вештачки језици. Историја српског књижевног језика; нивои српског језика и њихове одлике. Патологија говора; психофизиологија говора; акустика говора. Дикција; стих и проза; стилистика; стилске фигуре; говорни жанрови; реторика и беседништво.

Практична настава:

Вежбе из области граматике и језика; говорне вежбе; версификација и беседништво.

Литература:**Обавезна:**

Бугарски, Р. (1995) *Увод у општу лингвистику*. Београд: Чигоја, XX век.

Потић, Д. (2007). *Култура говора*. Пирот: Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот.

Правопис српскога језика. (1993). Нови Сад: Матица српска.

Стевановић, М. (1975). *Савремени српскохрватски језик I, II*. Београд: Научна књига.

Додатна:

Васић, С. (1991). *Вештина говорења*. Београд: БИГЗ.

Драгићевић, Р. (2007). *Лексикологија српског језика*. Београд: ЗУНС.

Ђорђевић, Б. (1970). *Елементи српскохрватске дикције*. Београд: Универзитет уметности у Београду.

Катнић-Бакаршић, М. (2001). *Стилистика*. Сарајево.

Николић, М. (2010). *Теорија језичке културе*. Београд: Институт за српски језик.

Речник књижевних термина. (1985). Београд: Нолит.

Ружић, Ж. (1978). *Основи културе говора*. Београд: Привредно финансијски водич.

Солар, М. (2012). *Теорија књижевности*. Београд: Службени гласник.

Станојевић, О. Аврамовић, С. (1994). *Основи реторике и беседништва*. Београд: ЗУНС.

Церовски, Н. (2017). *Вербална и невербална комуникација*. Београд: Филолошки факултет

Универзитета у Београду.

Шипка, М. (2011). *Култура говора*. Нови Сад: Прометеј.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 4

Практична настава: 2

Методе извођења наставе: Пленарна предавања (вербална метода), рад у групи, рад с појединцима, израда семинарских радова.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Стратегије развијања програма и педагошког рада са предшколском децом

Наставник/наставници: др Данијела Р. Видановић, маг. Милан Д. Миљковић

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положен испит из Опште и предшколске педагогије

Циљ предмета

Упознавање студената са основним полазиштима и теоријским постулатима актуелних Основа програма *Године узлета*, новим улогама и компетенцијама васпитача, улогама деце, родитеља и осталих који могу учествовати у грађењу програма. Оспособљавање студената да схвате и даље развију импликације педагошких и психолошких теорија значајних за развој и учење.

Исход предмета

Након завршене наставе студенти ће: разумети холистичку природу развоја детета, умети да креирају сигурно и подстицајно окружење (физички простор и социјални контекст) и у складу са тим давати подршку могућностима деце и усмеравати их на активно учешће у животу вртића, разумети, анализирати и практиковати различите стратегије учења деце, умети и знати водити процес праћења деце развоја и понашања и у складу са тим омогућити деци да делују као истраживачи, спремни и компетентни да граде сопствено знање, разликовати стратегије грађења односа које се заснивају на ауторитарности у односу на стратегије које подразумевају партнерство, поштовање права детета да остварује пуну партиципацију у социјалном и културном животу вртићке заједнице, разумети и омогућавати деци учење кроз заједничко конструисање знања, разумети и практиковати критичко-рефлексивни приступ пракси.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дечји вртић као животни простор и место стицања животног искуства кроз дијалог са другима. Дечји вртић као отворени систем, димензије отворености. Природа и функција предшколског васпитања и образовања. Савремене парадигме раног васпитања, теоријске поставке о детету и детињству. Програм вртића кроз призму социокултурне теорије и постструктурализма. Основе програма васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста-као документ на коме се заснива рад установе. Практика предшколске установе- контекст реалног програма. Компетенције и нове улоге васпитача. Васпитач, деца, родитељи и остали као креатори програма. Развијање односа партнерства у вртићкој заједници. Праћење и вредновање деце развоја и понашања. Извори података о деци, начини прикупљања података и поступци за посматрање деце понашања и праћење развоја.

Практична настава

Организовање дискусија у вези са прочитаном стручном литературом, организовање и артикулација педагошких радионица, презентације индивидуалних и групних истраживачких радова студената.

Литература

Обавезна:

Bratanić, M. (1990). *Mikropedagogija, interakcijsko komunikacijski aspekt odgoja*. Zagreb: Školska knjiga.

Katz, L, McClellan, D. (1999). *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije*. Zagreb: Educa.

Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikulumu u vrtiću-organizaciji koja uči*. Zagreb: Mali Profesor, Visoka učiteljska škola u Čakovcu.

Додатна:

Крњаја, Ж, Павловић-Бренеселовић, Д. (2017). *Пројектни приступ учењу*. Београд: ИПА.

Крњаја, Ж, Павловић-Бренеселовић, Д. (2022). *Приручник за документовање*. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Leipzig, J, Lesch, J. (2001). *Praćenje i posmatranje dece u procesu podučavanja*. Beograd: CIP.

Марјановић, А. (1987/1-4). Дечји вртић као отворен систем. *Предшколско дете*. Београд.

Маринковић, С. (1995). *Неки покушаји трансформације деце вртића у отворени систем*. Београд: ИПА.

Основе програма предшколског васпитања и образовања- Године узлета <https://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/09/OSNOVE-PROGRAMA-.pdf>

Павловић-Бренеселовић, Д, Крњаја, Ж, Бацковић, С. (2022). *Водич за уређење простора у децејем вртићу*, Београд: Министарство просвете, науке и спорта.

Павловић-Бренеселовић, Д, Павловски, Т. (2000). *Партнерски однос у васпитању*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет Београд, ЦИП.

Пешић, М. (1989/2). Програмирање васпитно-образовног рада у децејим вртићима. *Предшколско дете*, Београд.

Пешић, М. (1992). *Водич за развијање отвореног курикулума*. Београд: ИПА

Reardon, K. (1998): *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.

Pravim putem - Okvir za program rada sa decom ranog uzrasta
<https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=rm&ogbl#inbox/QgrcJHrnzvwvhrDJXVlvqpVbZmksLbJTbQwB?projector=1&messagePartId=0.1>

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава:2	
Методe извођења наставе			
Предмет се реализује кроз интерактивне облике наставе (предавања, анализе и дискусије) Истраживачки рад може да се реализује групно (3-5 чланова групе), предмет праћења и истраживања може да буде сугерисан од стране наставника, или се може дефинисати самостално.Овакав рад захтева израду нацрта истраживања (елементарна форма), истраживање на терену, обраду података, писмени извештај и јавну одбрану рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	20
колоквијум-и	30		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста	
Назив предмета: Техничко васпитање и практичне активности	
Наставник: др Александар Ј. Спасић	
Статус предмета: изборни	
Број ЕСПБ: 5	
Услов: предмет није условљен другим предметима	
Циљ предмета Развој креативних способности, практичних умења и професионалних компетенција студената, будућих струковних васпитача за грађење и развој интегрисаних предшколских програма, који су усаглашени са развојним карактеристикама и законитостима развоја и учења деце раних узраста. Стварање основе код студената за разумевање и будуће професионално праћење принципа и метода радно-техничке културе и техничких појмова код деце предшколског узраста. Упознавање студената са карактеристикама, теоријским основама, значајем и принципима практичне примене метода који омогућавају праћење развоја почетне техничке писмености. Оспособљавање студената за коришћење рачунара и других техничких средстава и помагала у процесу пројектовања и израде комплета материјала неопходног за развој почетних техничких појмова. Упознавање студената са ограничењима коришћења технологија, материјала и опреме у развоју почетних техничких појмова.	
Исход предмета Студенти ће познавати теоријске концепте развоја почетних техничких појмова у раном детињству. Студенти ће разумети систем поступака за ефикасан и професионалан рад при развијању почетних техничких појмова код деце. Студенти ће израђивати савремена образовно-васпитна средства и методе који су погодни за развој почетних техничких појмова код деце предшколског узраста.	
Садржај предмета	5. Принципи и фазе развоја техничке компетентности 6. Почетни развој техничке писмености
<i>Теоријска настава</i>	

1. Значај и утицај научног и технолошког развоја на васпитање

2. Циљеви раног техничког развоја деце

3. Психолошке основе развоја радно-техничке писмености

4. Развој и теоријске основе методике наставе техничког образовања и васпитања

7. Визуелизација као основа техничких активности

8. Образовно-васпитна средства погодна за рани

технички развој (модел, макете и диораме, техничке играчке, конструкторски комплети)

9. Избор материјала и технологија, еколошки и безбедносни аспекти

10. Принципи функционисања простих склопова и

машина из дечјег окружења

Практична настава

Употреба конструкторских комплета. Рад са техничким играчкама. Еколошки аспекти израда макета и модела од обновљивих материјала. Пројектовање и израда једноставних модела од папира, пластике, дрвета, меких метала и композитних материјала. Планирање и израда активности са дечијим техничким играчкама. Проналажење скица и модела на Интернету. Израда једноставних играчака које садрже просте склопове.

Литература

Обавезна:

Спасић, А. (2009). *Основи образовне технологије*. Пирот: Пи-прес.

Додатна:

Бјекић, Д., Бјекић, М. и Папић, Ж. (2009). *Педагошко-методички приручник за Практичан рад будућих професора техничко-информатичког подручја*. Чачак: Технички факултет у Чачку
Стојановић, Б. (1995). *Методика наставе техничког образовања*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Број часова активне наставе

Теориска настава: 1

Практична настава: 1

Методe извођења наставе предавања, дискусије, практичан рад и руковање техничким средствима

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум	20	практични испит	
семинар-и	30		

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Упознавање музичке литературе за децу предшколског узраста

Наставник: др Емилија Ј. Поповић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Студенти ће бити оспособљени да самостално врше одабир музичке литературе и реализују музичке активности које ће бити у функцији подстицаја деце раног предшколског узраста у различитим облицима музичког изражавања. Оспособљавање будућих васпитача за грађење предшколских програма кроз улоге посматрача, документатора, организатора, партнера, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских знања и практичних искустава.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени за рад у васпитној групи, тако што ће поштовати музичке и психо-физичке способности и карактеристике деце предшколског узраста; биће оспособљени за развој развој

музичких способности код деце предшколског узраста; развој дечје креативности и практичних умења, као и професионалних компетенција за развој интегрисаних предшколских програма који су усаглашени са законитостима развоја музичких способности, креативности и учења деце предшколског узраста.

Садржај предмета

Теоријска настава

Значај музике за децу предшколског узраста. Значај музичког стваралаштва на развој личности. Златно доба за развој музичког стваралаштва. Психофизичке и музичке особине деце предшколског узраста. Нега и култура дечјег гласа. Припрема дидактичког радног материјала за музичке активности. Развијање основних компоненти, музикалности код деце предшколског узраста.

Практична настава

Упознавање са класичним делима (програмска музика) према узрасту, музичким и психо физичким способностима и имплементација у раду са децом. Певање песама по слуху, неговање солистичког и групног музицирања и свирања на Орфовом инструментаријуму, музичка игра, музичка драматизација, народне песме и игре.

Литература

Обавезна:

Здравковић, В., Спасић-Стошић, А. и Вучковски, Ј. (2005). *Зборник песама за музичку наставу*. Врање.

Тајчевић, М. (1990). *Основна теорија музике*. Београд: Просвета.

Хиба, Н. (1986). *Музика за најмлађе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Грујић-Гарић, Г., Филиповић, С. и Каменов, Е. (2011). *Бајке и бројалице*. Нови Сад: Драгон.

Додатна:

Вукомановић, Н. (1984). *Растимо с песмом*. Горњи Милановац: Дечје новине.

Јабланов, Н. (2005). *Народне песме и игре*. Београд: Креативни центар.

Ђурковић –Пантелић, М. (1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

Манастериоти, В. (1982). *Музички одгој на почетном ступњу*. Загреб: Школска књига.

Здравковић, В., Спасић-Стошић, А. и Вучковски, Ј. (2005). *Зборник песама за музичку наставу*. Врање.

Тајчевић, М. (1990). *Основна теорија музике*. Београд: Просвета.

Хиба, Н. (1986). *Музика за најмлађе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Каменов, Е. (2006). *Дечја игра*. Београд: Завод за уџбенике.

Шефер, Ј. (2000). *Креативност деце проблеми вредновања*. Београд: Институт за педагошка истраживања.

Милијевић, С. (2015). *Бројалице у функцији говора и говорног изражавања*. Наша школа, часопис за теорију и праксу васпитања и образовања, 76(1), 37-53.

Бабић, О.Б. (2017). *Бројалице у функцији развоја ритмичких и говорних способности деце предшколског и раног школског узраста*. Артефакт, 3(1), 45-54.

Радош, К. (2010). *Психологија музике*. Београд: Завод за уџбенике.

Сучић, Г., Шушњар, А. (2013). *Развој гласних способности код предшколског детета*. Часопис за музичку културу Музика 1(2), 115-129.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 1

Практична настава: 1

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, практичан рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	10
колоквијум-и	20	практични испит	40
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста		
Назив предмета: Вокално-инструментална настава 2		
Наставник/наставници: мр Љиљана О. Војкић		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: Положен испит из предмета Вокално-инструментална настава 1		
Циљ предмета Оспособљавање студената за самостално извођење већег броја дечјих песама и музичких игара певањем и свирањем на клавиру или синтисајзеру; развијање музичког слуха, осећаја за ритам, гласовних могућности и слушног памћења код студената.		
Исход предмета Студенти ће применити стечена теоријска сазнања у пракси (ритмичко читање нотног записа песме уз тактирање, уочавање тоналитета, врсте такта, темпа, динамике, артикулације), прошириће репертоар дечјих песама и музичких игара које изводе певањем и свирањем са обе руке на клавиру или синтисајзеру, усвојиће бројалице у 2_4 , 3_4 и 4_4 мери, развиће интересовање за музику.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Практична примена знања из теорије музике. Усвајање појма модулације кроз анализу песама. Транспозиција. Улога бројалица и њихов значај за развој музичких и говорних способности. <i>Практична настава</i> Извођење дечјих песама и музичких игара певањем и свирањем, са акордском пратњом (изражајно, интонативно чисто, уз поштовање свих ознака и правилно фразирање). Извођење бројалица у 2_4 , 3_4 и 4_4 мери.		
Литература Обавезна: Војкић, Љ., Дубљевић, Ј. (2015). Дечје песме у функцији стимулације развоја говора, у: Соња Маринковић и Санда Додик (уред.), <i>Зборник радова са међународног научног скупа Владо С. Милошевић: етномузиколог, композитор и педагог – Традиција као инспирација</i> , Бања Лука: Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци, Академија наука и умјетности Републике Српске, Музиколошко друштво Републике Српске, 551-572. Дубљевић, Љ. (2010). <i>Бројалице</i> , Београд: ProPoplisPlusBooks. Дубљевић, Љ., Дубљевић, Ј. (2013). Плива патка испод моста, разбрајања никад доста: Бројалице – почетак игре, у: Милена Петровић (уред.), <i>Зборник радова Петнаестог педагошког форума сценских уметности</i> , Београд: Факултет музичке уметности, 24-32. Ђурковић-Пантелић, М. (1998). <i>Методика музичког васпитања деце предшколског узраста</i> , Шабац: Виша школа за образовање васпитача, Арт студио.		
Додатна: Васиљевић, З. (2003). <i>Музички буквар</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Здравковић, В., Вучковски, Ј., Спасић Стошић, А. (2011). <i>Зборник песама за музичку наставу</i> . Врање: Учительски факултет. Јабланов, Н. (2006). <i>Народне песме и игре за децу, родитеље, васпитаче и учитеље</i> , Београд: Креативни центар. Јабланов, Н. (2009). <i>Заиграјмо весело: народне игре с певањем</i> , Београд: Креативни центар. Тајчевић, М. (1952). <i>Основна теорија музике</i> , Београд: Просвета. Хиба, Н. (1986). <i>Музика за најмлађе</i> (приручник за вокално-инструменталну наставу у педагошким академијама), Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 4

Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, дијалогска метода, метода демонстрације и практичан рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	20	практични испит	60
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста
Назив предмета: Вокално-инструментална настава 1
Наставник/наставници: мр Љиљана О. Војкић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Уписан семестар
Циљ предмета Упознавање студената са основама музичке теорије и писмености; оспособљавање студената за самостално извођење дечјих песама и музичких игара певањем и свирањем на клавиру или синтисајзеру; развијање музичког слуха, осећаја за ритам, гласовних могућности и слушног памћења код студената.
Исход предмета Студенти ће читати ноте у виолинском и бас кључу. Научиће значење италијанских назива и скраћеница за темпо, динамику и артикулацију, као и значење графичких ознака које се могу наћи у нотним записима дечјих песама. Овладаће вештином извођења дечјих песама и музичких игара певањем и свирањем са обе руке на клавиру или синтисајзеру. Стечена сазнања примениће у раду са децом, у складу са њиховим узрастним и развојним специфичностима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Учење нота (читање и писање) у виолинском и бас кључу. Основи музичке теорије: звук, особине тона, тонски систем, виолински и бас кључ, лествица, предзнаци, ритам, мелодија, метар, такт, динамика, темпо, артикулација, интервали, акорди, тонски родови. <i>Практична настава</i> Усвајање основних сазнања о клавиру (број и распоред октава, функције педала), правилном седењу за инструментом, улогама леве и десне руке, као и о начину извођења акорада. Распознавање мелодије од хармонске пратње. Успостављање координације леве и десне руке. Извођење дечјих песама и музичких игара певањем и свирањем, са акордском пратњом (изражајно, интонативно чисто, уз поштовање свих ознака и правилно фразирање).
Литература Обавезна: Здравковић, В., Вучковски, Ј., Спасић Стошић, А. (2011). <i>Зборник песама за музичку наставу</i> . Врање: Учитељски факултет. Тајчевић, М. (1952). <i>Основна теорија музике</i> . Београд: Просвета. Додатна: Васиљевић, З. (2003). <i>Музички буквар</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Бурковић-Пантелић, М. (1998). <i>Методика музичког васпитања деце предшколског узраста</i> . Шабац:

Виша школа за образовање васпитача, Арт студио.
 Кршић, Ј. (1979). *Почетна школа за клавир*. Београд: Удружење музичких педагога СР Србије.
 Петровић, М. Ј. (1992). *Почетна школица за клавир, ниво А: најмлађем пијанисти*. Књажевац: Нота.
 Хиба, Н. (1986). *Музика за најмлађе* (приручник за вокално-инструменталну наставу у педагошким академијама). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методе извођења наставе
 Метода усменог излагања, дијалогска метода, метода демонстрације и практичан рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	20
колоквијум-и	20	практични испит	50
семинар-и			

Студијски програм: Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста

Назив предмета: Завршни рад

Наставник: Наставник ментор

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положени сви испити и праксе на претходним годинама студија. Одобрена тема завршног рада.

Циљ
 Оспособљавање студената за примену теоријских и емпиријских истраживачких приступа у домену васпитно-образовног рада; развијање критичког мишљења код студената и указивање на узрочно-последичне везе и односе између различитих васпитно-образовних проблема у раду са децом предшколског узраста; оспособљавање студената за комплексно вредновање и креативно унапређивање васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста; оспособљавање студената за истраживачки рад и наставак школовања.

Исход
 Студенти ће примењивати стечена и усвојена теоријско-практична знања у проучавању, истраживању и унапређивању сопственог васпитно-образовног рада; показати способност креативног педагошког промишљања, изражавања и деловања; имплементираће резултате истраживања у васпитно-образовној пракси; биће оспособљени за самостално планирање, организовање и спровођење стручног пројекта; критички ће пратити научну и стручну литературу. Биће у стању да представе добијене резултате путем писане документације и усмене презентације.

Садржај
 Завршни рад представља истраживачки рад студента у којем студент примењује раније стечена, али и нова сазнања из области предшколског васпитања и образовања и методологије истраживања у васпитно-образовном раду. Након усвојене теме завршног дипломског рада, студент израђује студијски пројекат истраживања који мора бити одобрен од стране наставника ментора. Након тога, студент обавља истраживање и пише извештај о обављеном истраживању у форми завршног рада. Студент у договору са наставником ментором приступа јавној одбрани завршног рада.

Литература
 Ментор упућује студента у основну релевантну литературу у складу са студијским програмом и одабраном темом завршног рада.

Остали часови: 4

Методе извођења наставе

Менторски рад, самостални истраживачки рад студената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Израда завршног рада	70	Одбрана завршног рада	30